

# Kvartalsrapport



Regnskap 4. kvartal 2017

## Innholdsfortegnelse

Nøkkeltall.....	1
Nøkkeltall EK bevis.....	2
Kvartalsrapport.....	3
Resultatregnskap.....	14
Balanse.....	15
Endringer i egenkapitalen.....	16
Eierbrøk.....	16
Kontantstrømanalyse.....	17
Resultater fra kvartalsregnskapene.....	18
Noter	
1 – Regnskapsprinsipper.....	19
2 – Viktige regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger.....	19
3 – Endring i konsernstruktur.....	19
4 – Segmentinformasjon.....	20
5 – Kapitaldekning.....	21
6 – Misligholdte og tapsutsatte engasjementer.....	22
7 – Bokførte tap.....	22
8 – Tap fordelt på sektor og næring.....	23
9 – Utlån fordelt på sektor og næring.....	24
10 – SpareBank 1 Boligkreditt - likviditetsfasilitet.....	25
11 – Investeringer i obligasjoner.....	25
12 – Finansielle derivater.....	26
13 – Nettoføring finansielle instrumenter og motregningsordning.....	27
14 – Likviditetsrisiko.....	27
15 – Pensjoner.....	28
16 – Klassifisering av finansielle instrumenter verdsatt til virkelig verdi.....	29
17 – Datterselskap.....	30
18 – Andre eiendeler.....	30
19 – Annen gjeld.....	30
20 – Innskudd fordelt på sektor og næring.....	31
21 – Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital.....	32
22 – Egenkapitalbevis.....	33
23 – Hendelser etter balansedagen.....	34
Erklæring fra Styret og konsernsjef.....	35

## Nøkkeltall og alternative resultatmål konsern

(Beløp i mill kroner og i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital)	31.12.17	%	31.12.16	%	31.12.15	%
<b>Fra resultatregnskapet</b>						
Netto renteinntekter	1 770	1,88 %	1 644	1,84 %	1 512	1,80 %
Netto provisjons- og andre inntekter	992	1,06 %	924	1,04 %	933	1,11 %
Netto inntekter på finansielle investeringer	552	0,59 %	509	0,57 %	249	0,30 %
<b>Sum inntekter</b>	<b>3 314</b>	<b>3,53 %</b>	<b>3 077</b>	<b>3,45 %</b>	<b>2 694</b>	<b>3,21 %</b>
<b>Sum kostnader</b>	<b>1 366</b>	<b>1,45 %</b>	<b>1 320</b>	<b>1,48 %</b>	<b>1 461</b>	<b>1,74 %</b>
<b>Resultat før tap</b>	<b>1 948</b>	<b>2,07 %</b>	<b>1 757</b>	<b>1,97 %</b>	<b>1 233</b>	<b>1,47 %</b>
Tap	184	0,20 %	213	0,24 %	200	0,24 %
<b>Resultat før skatt</b>	<b>1 764</b>	<b>1,88 %</b>	<b>1 544</b>	<b>1,73 %</b>	<b>1 033</b>	<b>1,23 %</b>
Skatt	324	0,35 %	291	0,33 %	163	0,19 %
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	0	0,00 %	0	0,00 %	5	0,01 %
<b>Resultat etter skatt</b>	<b>1 440</b>	<b>1,53 %</b>	<b>1 253</b>	<b>1,41 %</b>	<b>872</b>	<b>1,04 %</b>
<b>Lønnsomhet</b>						
Egenkapitalavkastning	1	12,9 %	12,0 %		9,1 %	
Rentemargin	2	1,88 %	1,84 %		1,80 %	
Kostnadsprosent	3	41,2 %	42,9 %		54,2 %	
<b>Balansetall og likviditet</b>						
Sum eiendeler		97 186	90 501		85 403	
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	4	93 905	89 168		84 039	
Brutto utlån		75 003	70 763		64 053	
Brutto utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt		30 482	25 524		24 350	
Brutto utlån til kunder inkl.formidlingslån	5	105 485	96 287		88 403	
Utlånsvekst siste 12 mnd		6,0 %	10,5 %		4,6 %	
Utlånsvekst inkl.formidlingslån siste 12 mnd		9,6 %	8,9 %		4,0 %	
Andel utlån overført til Sp1 Boligkreditt av totale PM lån		40,0 %	36,6 %		38,1 %	
Andel utlån overført til Sp1 Boligkreditt av totale utlån		28,9 %	26,5 %		27,5 %	
Innskudd fra kunder		57 849	53 870		48 087	
Innskuddsvekst siste 12 mnd		7,4 %	12,0 %		5,1 %	
Innskuddsdekning	6	77,1 %	76,1 %		75,1 %	
Innskuddsdekning inkl. formidlingslån	7	54,8 %	55,9 %		54,4 %	
Liquidity Coverage Ratio (LCR)		126	121		95	
<b>Tap og mislighold</b>						
Tap på utlån i % av bto utlån inkl.formidlingslån		0,17 %	0,22 %		0,23 %	
Misligholdte engasjementer i % av bto utlån inkl.formidlingslån		0,25 %	0,31 %		0,30 %	
Tapsutsatte engasjementer i % av bto utlån inkl.formidlingslån		0,60 %	0,22 %		0,27 %	
Nto.misligholdte og tapsutsatte eng. i % av bto utlån inkl.formidlingslån		0,65 %	0,37 %		0,39 %	
Tapsavsetningsgrad	8	23,76 %	30,08 %		32,82 %	
<b>Soliditet</b>						
Ren kjernekapitaldekning		14,9 %	15,0 %		13,9 %	
Kjernekapitaldekning		16,2 %	16,3 %		15,1 %	
Kapitaldekning		18,1 %	18,4 %		17,2 %	
Ren kjernekapital		9 992	9 155		8 367	
Kjernekapital		10 857	9 951		9 110	
Ansvarlig kapital		12 141	11 229		10 358	
Beregningsgrunnlag		67 222	61 120		60 328	
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage Ratio)		7,2 %	7,0 %		6,2 %	
<b>Lokalisering og bemanning</b>						
Antall kontorer		38	38		62	
Antall årsverk		784	774		830	

- Resultat etter skatt i forhold til gjennomsnittlig egenkapital, beregnet som et snitt av kvartalsvis egenkapital og per 01.01. og 31.12. Bankens utstedte fondobligasjoner i 2017 er regnskapsmessig klassifisert til egenkapital. I beregningen av egenkapitalavkastning er imidlertid fondobligasjoner behandlet som gjeld og tilhørende rentekostnader er justert for i resultatet.
- Netto renteinntekter hittil i år i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital.
- Sum kostnader i forhold til sum netto inntekter.
- Gjennomsnittlig forvaltningskapital er beregnet som et snitt av kvartalsvis forvaltningskapital og per 01.01. og 31.12.
- I formidlingslån inngår lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS som er fraregnet i balansen.
- Innskudd fra kunder i prosent av brutto utlån.
- Innskudd fra kunder i prosent av brutto utlån inkl formidlingslån.
- Individuelle tapsavsetninger i forhold til sum misligholdte- og tapsutsatte engasjementer.

## Nøkkeltall EK - bevis

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1) Børskurs NONG	34,62	37,76	28,90	24,70	35,50	39,90	36,70	52,25	62,25
2) Antall utstedte egenkapitalbevis (EKB)	56,92	56,92	74,00	74,40	100,40	100,40	100,40	100,40	100,40
3) Børsverdi utstedte EKB (NOK mill)	1.970	2.149	2.139	1.837	3.564	4.006	3.685	5.246	6.250
4) Børsverdi sum egenkapital (EK)	5.704	6.223	5.083	4.418	7.530	8.464	7.948	11.315	13.481
5) Utbytte per EKB avsatt	2,12	1,81	1,25	1,02	1,10	1,90	2,00	3,45	4,00
Utbytte per EKB utbetalt	0,94	2,12	1,81	1,25	1,02	1,10	1,90	2,00	3,45
6) Direkteavkastning	6,1 %	4,8 %	4,3 %	4,1 %	3,1 %	4,8 %	5,4 %	6,6 %	6,4 %
7) Totalavkastning	156,8 %	15,2 %	-18,7 %	-10,2 %	47,9 %	15,5 %	-3,3 %	47,8 %	25,7 %
Bokført egenkapital morbank NOK mill	4.247	4.547	5.264	5.589	7.200	7.735	8.198	9.336	10.617
Bokført egenkapital konsern NOK mill	5.160	5.670	6.408	6.832	8.502	9.343	9.961	11.011	12.299
8) Bokført egenkapital per EKB konsern	31,31	34,41	36,43	38,19	40,08	44,05	46,00	50,84	54,34
9) Resultat per EKB konsern, justert for renter fondsobligasjon	4,95	5,26	2,72	4,01	4,14	4,64	5,10	5,54	6,61
10) Totalresultat per EKB konsern, justert for renter fondsobligasjon	5,21	4,95	2,75	3,36	4,13	5,17	4,11	5,79	6,95
11) P/E - Pris/inntjening konsern	6,64	7,63	10,51	7,34	8,59	7,72	8,93	9,03	9,42
12) P/B - Pris/Bok konsern	1,11	1,10	0,79	0,65	0,89	0,91	0,80	1,03	1,15
13) Utdelingsforhold EKB (konsern)	29,65 %	33,14 %	19,74 %	11,80 %	26,62 %	36,77 %	48,65 %	59,63 %	60,50 %
Eierandelsbrøk 31.12.	34,54 %	34,54 %	42,07 %	41,59 %	47,33 %	47,33 %	46,36 %	46,36 %	46,36 %
Eierandelsbrøk 01.01. benyttet ved resultatfordeling	34,54 %	34,54 %	38,74 %	42,07 %	42,91 %	47,33 %	47,33 %	46,36 %	46,36 %

- 1) Børskurs justert for emisjoner, fondsemisjoner, utbytteemisjoner og splitter
- 2) Antall utstedte EK-bevis
- 3) Børskurs \* antall EKB
- 4) Børskurs \* antall EKB dividert med eierandelsbrøken
- 5) Avsatt utbytte
- 6) Avsatt utbytte/kurs EKB per 31.12
- 7) (Kurs EKB 31.12. - kurs EKB 31.12. foregående år + utbetalt utbytte)/Kurs EKB 31.12
- 8) Egenkapital ekskl. fondsobl. konsern \* eierandelsbrøk/antall EKB
- 9) Annualisert resultat etter skatt konsern \* eierandelsbrøk/antall EKB
- 10) Annualisert utvidet resultat etter skatt konsern \* eierandelsbrøk/antall EKB
- 11) Børskurs/resultat per EKB konsern, justert for renter fondsobligasjoner
- 12) Børskurs/bokført verdi per EKB konsern

## Kvartalsrapport SNN – 4. kvartal 2017

(Tall i parentes gjelder samme periode/tidspunkt i 2016, dersom ikke annet er oppgitt).

### Hovedtrekk

- Resultat før skatt 1 764 mill kroner (1 544 mill kroner).
- Resultat etter skatt 1 440 mill kroner (1 253 mill kroner).
- Egenkapitalavkastning etter skatt 12,9 % (12,0 %). Egenkapitalavkastning for 4. kvartal isolert 14,7 %<sup>1</sup>
  - Resultat per egenkapitalbevis; 6,61 kr (5,79 kr).
- Netto inntekter på finansielle eiendeler 552 mill kroner (509 mill kroner).
- Konsernets kostnader (eksklusive omstillingskostnader og finansskatt) øker med 4,5 % sammenlignet med 2016.
- Utlånstap 184 mill kroner (213 mill kroner).
- Utlånsvekst siste 12 måneder 9,6 % (8,9 %) inklusive formidlingslån.
  - Personmarkedet 9,3 % (9,0 %). Utlånsvekst 4. kvartal isolert 2,0 % (ikke annualisert)
  - Bedriftsmarkedet 10,1 % (8,6 %). Utlånsvekst 4. kvartal isolert sett 7,8 % (ikke annualisert)
- Innskuddsvekst siste 12 måneder 7,4 % (12,0 %).
  - Personmarkedet 5,7 % (6,5 %).
  - Bedriftsmarkedet 13,8 % (9,5 %).
  - Offentlig sektor 2,5 % (43,5 %).
- Innskuddsdekning 77,1 % (76,1 %).
- Ren kjernekapitaldekning konsern 14,9 % (15,0 %).
- Foreslått avsatt kontantutbytte 4,00 kroner per egenkapitalbevis (3,45 kroner). Utbyttegrad konsern 60,5 %.

Konsernets kostnadsmål er endret til en langsiktig kostnadsprosent (K/I) på 40 % eller lavere. K/I for 2017 og 2016 var henholdsvis 41,2 % og 42,9 %

mill kroner	iso 4q17	iso 3q17	Endring	hiå17	hiå16	Endring
Kostnader	373	342	31	1.366	1.320	46
Resultat etter skatt	424	347	77	1.440	1.253	187
Egenkapitalavkastning <sub>1)</sub>	14,7 %	9,9 %	4,8 %	12,9 %	12,0 %	0,9 %
Resultat per egenkapitalbevis <sub>2)</sub>	1,95	1,59	0,36	6,61	5,79	0,82
Ren kjernekapitaldekning				14,9 %	15,0 %	-0,1 %
Utlånstap	37	59	-22	184	213	-29
Utlånsvekst	3,6 %	1,9 %	1,7 %	9,6 %	8,9 %	0,7 %
Innskuddsvekst	1,2 %	-2,5 %	3,7 %	7,4 %	12,0 %	-4,6 %

<sup>1</sup> Bankens utstedte fondsobligasjoner fra 2017 er regnskapsmessig klassifisert til egenkapital. I beregningen av EK-avkastning er imidlertid fondsobligasjoner behandlet som gjeld.

<sup>2</sup> Resultat er justert for rentekostnader fondsobligasjon.

## Makroøkonomisk utvikling

Den globale veksten ble sterkere i 2017 enn hva de fleste økonomer ventet ved inngangen til året – den har også vært meget stabil de siste årene. Veksten er god både i rike og fremvoksende økonomier, og de tre store lokomotivene; USA, Europa og Kina hadde alle en sterk vekst i 2017. På tross av dette har renter og inflasjon holdt seg lave, og lønnskostnadene har kun steget moderat. Inntjeningen i bedriftene viste god vekst i de fleste markeder, og oljeprisen fortsatte å styrke seg i 2017. Den globale økonomien viser således et relativt sterkt sykklisk oppsving som også ser ut til å kunne vedvare utover i 2018.

Etter en svak utvikling de siste årene, forårsaket av oljeprisfallet som startet i 2014, har veksten i norsk økonomi tatt seg opp i løpet av 2017. Veksten har vært drevet av privat og offentlig konsum og boliginvesteringer. Eksporten fra Norge har også økt i 2017. Til tross for økt vekst i økonomien er prisstigningen lav, og Norges Bank forventer at den skal forbli relativt lav også i 2018. Sentralbankrenten har vært rekordlav i Norge etter at den i mars 2016 ble satt til 0,5 %. Norges Bank hevet sin prognose for styringsrenten flere ganger i løpet av 2017 og i sin oppdatering fra desember 2017 indikerer en første renteheving mot slutten av 2018.

Usikkerheten i norsk økonomi er først og fremst knyttet til utviklingen i boligmarkedet. Norge har etter flere år med kraftig boligprisvekst opplevd fallende boligpriser. Dersom boligprisfallet blir betydelig vil det kunne ha negative effekt på norsk realøkonomi.

Når det gjelder investeringstakten i norsk økonomi så vil et svakere boligmarked redusere boliginvesteringene. Det er ventet at en god del boligprosjekter vil bli satt på vent til en ser at markedet har stabilisert seg. På den annen side gir økt oljepris, og den betydelig effektiviseringen som har funnet sted i oljebransjen, bud om ny optimisme. Fallet i investeringene i petroleumssektoren er i ferd med å dempes.

Nordnorsk økonomi er solid og har over tid hatt en høyere vekst enn landet for øvrig. Konjunkturbarometeret for Nord-Norge (KB) sine analyser fra oktober 2017 tilsier at veksten i nordnorsk økonomi de kommende år vil være høyere enn for landet for øvrig, men at denne nå bare vil ligge svakt foran resten av landet. Dette skyldes dels at veksten i norsk økonomi har tatt seg opp, og dels at veksten i nordnorsk økonomi forventes å bli begrenset av knappe ressurser. Den største begrensningen er mangel på arbeidskraft. Nord-Norge er i dag helt avhengig av arbeidsinnvandring. Det er også betydelige kapasitetsbegrensninger i sjømatproduksjon og lufthavninfrastruktur for å kunne ta unna veksten innenfor reiseliv.

Sysselsettingsveksten har de senere år vært høyere i Nord-Norge enn nasjonalt, men nå er potensialet for videre vekst mindre. Det er rett og slett for få folk å ta av, samtidig som arbeidsledigheten ikke kan bli særlig lavere. I perioden fram til 2030 estimerer KB et behov for 25 000 nye arbeidstakere i nord. Dette er et behov som i stor grad må dekkes gjennom arbeidsinnvandring og tilflytting til landsdelen. En konsekvens av knapphet på arbeidskraft vil kunne gi et ekstra press på lønningene, og dermed svekket konkurranseevne i de delene av økonomien der lønnsveksten styres lokalt.

Boligprisene har siden sommeren 2017 vist en fallende tendens også i Nord-Norge. Tromsø, som har det høyeste prisenivået i Nord-Norge, har per årsskiftet en negativ årsvekst på 1,8 %. I Bodø er årsveksten fortsatt positiv, men viser en fallende tendens. Det er sannsynlig at prisene fortsatt kan falle noe i de kommende månedene, men ifølge prognoser i KB er det sannsynlig at prisfallet ikke blir like stort i nord som i sør – først og fremst fordi boligprisene generelt sett er lavere i nord.

Investeringsveksten i Nord-Norge har vært kraftig i 2016 og 2017, først og fremst løftet av høye boliginvesteringer. Det forventes at nye boligprosjekter vil bli redusert i tiden fremover som følge av et slakkere boligmarked. I anleggssektoren, hvor bygging av vei og annen infrastruktur i stor grad styrer aktiviteten, er bildet mer positivt. Ordreservervene er på vei opp, og en ambisiøs nasjonal transportplan sikrer videre vekst. For bedriftene melder Norges Bank sitt regionale nettverk at det forventes svak investeringsvekst i perioden fremover.

Nordnorske eksportører nyter godt av en fordelaktig prisutvikling på sine varer. Verdien av nordnorsk vareeksport hadde en god vekst i 2017. Veksten forklares først og fremst med en god prisutvikling, mens volumveksten er svak. Verdien av sjømateksporten fra Nord-Norge økte med hele 22,5 % i 2016. I 2017 har veksten vært vesentlig lavere, verdien av sjømateksporten var per november om lag 5 % høyere enn i samme periode 2016.

Konjunkturbarometeret fra oktober 2017 prognostiserer en vekst i nordnorsk eksport på 2,5 % i 2018, målt i faste priser.

Det er fortsatt stor optimisme innenfor turistnæringen. Reiselivsnæringen i landsdelen er i sterk vekst, og veksten har de siste årene steget jevnt over høyere enn på landsbasis. I 2016 økte antall overnattinger fra utlendinger med 18 %, og per november 2017 var årsveksten på 12 %. Veksten i 2017 har vært høyst i Nordland med 15 %, mens Troms og Finnmark begge har hatt en vekst på 9 %. Vinterturismen utgjør en stadig større andel av turiststrømmen.

Olje og gass er fortsatt i en tidlig fase i nord, hvor det kun er feltene Norne, Snøhvit, Skarv og Goliat som er i drift. I tillegg er Aasta Hansteen under utbygging, hvor produksjonsstart er planlagt i 4. kvartal 2018. Sammen med nye funn (Johan Castberg, Gotha og Alta) og åpning av nye leteområder, er oljesektoren likevel i større grad satt på kartet i landsdelen.

De makroøkonomiske forholdene både internasjonalt, nasjonalt og regionalt legger til rette for at også 2018 vil gi vekstmuligheter for Nord-Norge. Samtidig finnes det usikkerhetsmomenter både i det internasjonale makrobildet, og for hvordan kronekursen fremover vil utvikle seg og påvirke eksportnæringene og reiseliv. Det er forventet at tiltakende vekst i Norge, sammen med en høyere oljepris, vil kunne gi en sterkere krone. Dette vil i så fall være negativt for landsdelen, både for eksportindustrien og for reiselivsnæringen. Mange steder og næringer i landsdelen opplever mangel på kvalifisert arbeidskraft. Et stramt arbeidsmarked er således en utfordring for veksten i landsdelen. Det samme gjelder infrastruktur, som ikke er effektiv nok, samt gjeldende volumbegrensninger innenfor sjømatnæringen. De makroøkonomiske utsiktene for Nord-Norge vurderes likevel som like god eller bedre enn for landet som helhet.

## Resultatutvikling

mill kroner	iso 4q17	iso 3q17	Endring	hiå17	hiå16	Endring
Sum inntekter	920	824	96	3.314	3.077	237
Sum kostnader	373	342	31	1.366	1.320	46
Tap	37	59	-22	184	213	-29
Skatt	86	76	10	324	291	33
Resultat	424	347	77	1.440	1.253	187

Resultatregnskapet viser et overskudd etter skatt på 424 mill kroner og 1 440 mill kroner for henholdsvis 4. kvartal og året 2017. Dette tilsvarer en egenkapitalavkastning på 12,9 % og 12,0 %.

## Netto renteinntekter

Netto renteinntekter per 31.12.17 utgjør 1 770 mill kroner (1 644 mill kroner).

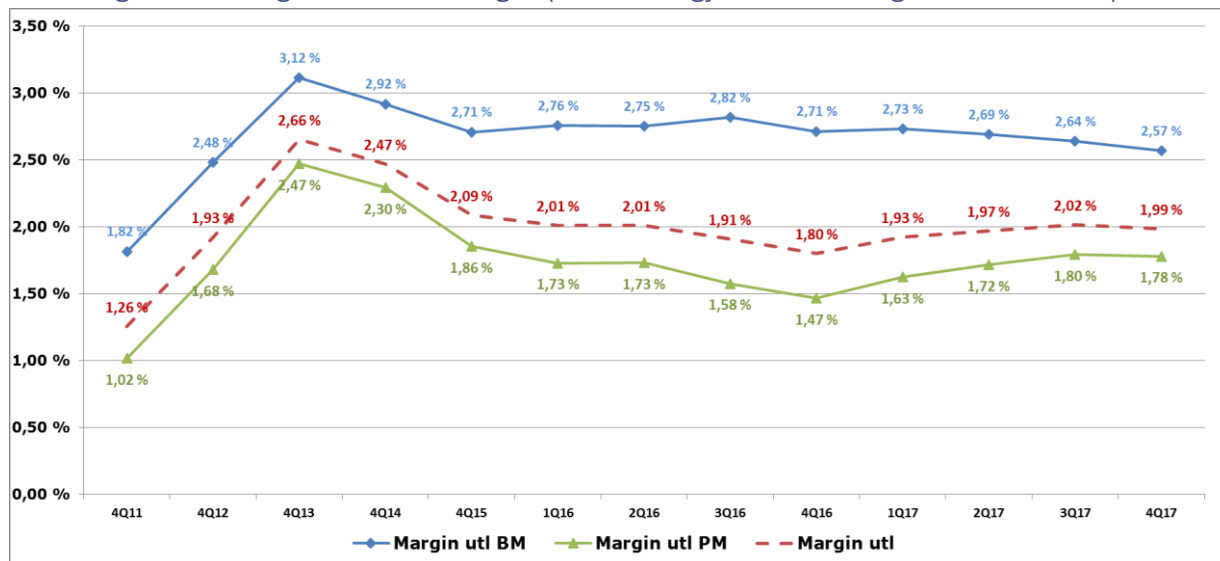
I forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK) utgjør netto renteinntekter 1,88 % (1,84 %).

Inntekter fra den overførte utlånsporteføljen til SpareBank 1 Boligkreditt (SB1BK) og SpareBank 1 Næringskreditt (SB1NK), per 31.12.17 30 mrd kroner (26 mrd kroner), føres som provisjonsinntekter. Per 31.12.17 utgjør disse provisjonsinntektene 245 mill kroner (177 mill kroner).

Sammenlignet med 3. kvartal 2017 fordeler endringen i netto renteinntekter, inklusive provisjonsinntekter fra overført utlånsportefølje og eksklusive sikringsfondsavgift, seg som følger i 4. kvartal 2017:

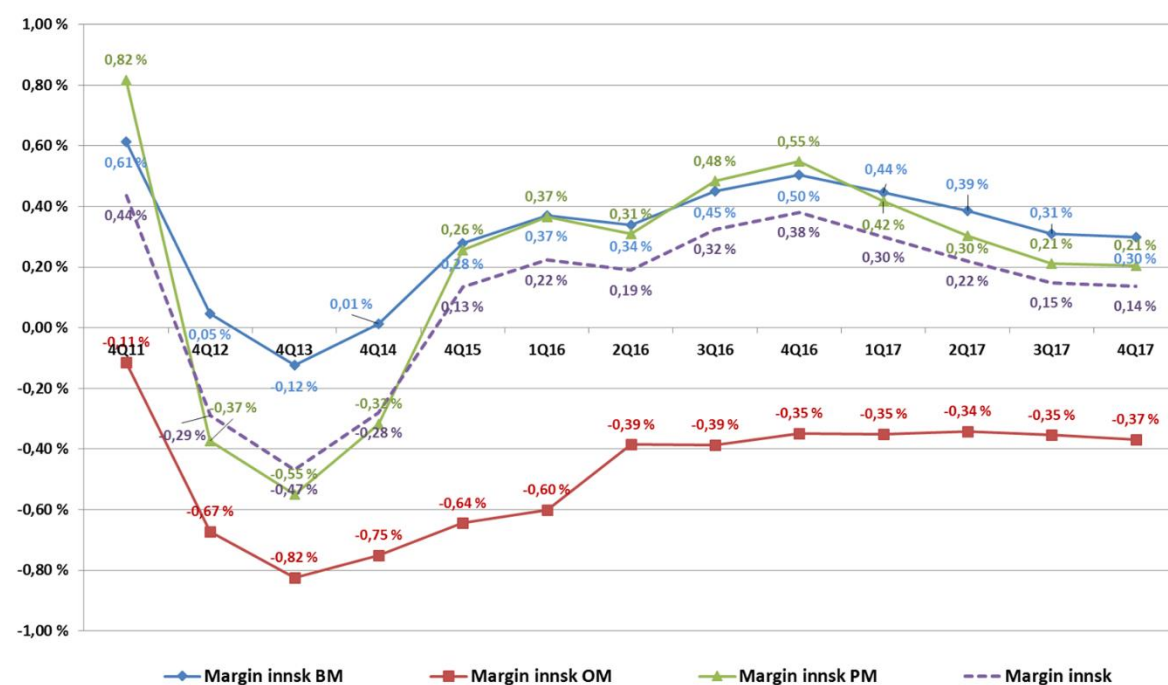
mill kroner	Endring siste kvartal
Effekter antall dager	0
Effekt margin	5
Effekt volumendring	8
Effekt øvrig	7
Samlet effekt	20

### Utvikling i utlåns- og innskuddsmargin (målt mot gjennomsnittlig 3 mnd. NIBOR)



Sammenlignet med 3. kvartal 2017 er bankens gjennomsnittlige innlånskostnad fra kapitalmarkedet redusert med om lag 0,17 prosentpoeng i 4. kvartal 2017. Konkurransen om utlånskundene er fortsatt sterk med press på utlånsrentene.

Forutsatt konstante forhold i kapitalmarkedet forventes bankens gjennomsnittlige innlånskostnad å reduseres med ytterligere 0,10 prosentpoeng første kvartal 2018, for deretter å flate ut resten av 2018. Utviklingen i netto renteinntekter vil også avhenge blant annet av konkurransesituasjonen og volumutvikling.





## Netto provisjons- og andre inntekter

mill kroner	iso 4q17	iso 3q17	Endring	hiå17	hiå16	Endring
Inntekter formidlingslån	75	66	9	245	177	68
Inntekter forsikring	37	41	-4	161	157	4
Inntekter betalingsformidling	60	74	-14	261	263	-2
Inntekter eiendomsmegling	29	32	-3	121	133	-12
Inntekter regnskapshonorarer	29	25	4	116	101	15
Andre inntekter	35	17	18	88	93	-5
Sum	265	255	10	992	924	68

Konsernet arbeider aktivt for å øke andelen andre inntekter.

I forbindelse med utvikling og bygging av nytt hovedkontor i Tromsø har SpareBank 1 Nord-Norge ved årsskiftet solgt deler av sitt bankbygg «Rødbanken» i Tromsø og inntektsført en gevinst på 17 mill kroner under andre inntekter. Salget er gjort til Rødbanken AS, et ideelt selskap stiftet av SNN som har til formål å eie deler av Rødbanken hvor bygget skal anvendes til allmennyttige formål.

Det er i tillegg ført et tap på 11 mill kroner i forbindelse med salg av bankens bygg i Bodø – dette er i resultatregnskapet ført som nedskrivninger under linjen andre driftskostnader.

## Inntekter på finansielle investeringer

Resultatandeler mill kroner	Eierandel	iso4q17	iso3q17	Endring	hiå17	hiå16	Endring
SpareBank 1 Gruppen	19,50 %	134	80	54	353	308	45
SpareBank 1 Boligkreditt	16,85 %	-6	8	-14	-26	-16	-10
SpareBank 1 Næringskreditt	14,48 %	2	3	-1	10	16	-6
SpareBank 1 Kredittkort	17,29 %	4	3	1	15	23	-8
SpareBank 1 Mobilbetaling	19,70 %	1	0	1	1	-26	27
SpareBank 1 Betaling	19,70 %	-6	-1	-5	-7	0	-7
BN Bank	23,50 %	20	16	4	70	61	9
Øvrige		3	0	3	3	0	3
Salg datterselskap		15	0	15	15	0	15
Sum resultatandeler fra TS/FKV		167	109	58	434	366	68
Aksjeutbytter		0	0	0	4	74	-70
Netto verdiendringer aksjer		30	7	23	73	-21	94
Netto verdiendringer obligasjoner, valuta og derivater		-3	6	-9	42	96	-54
Netto verdiendringer utlån til virkelig verdi		0	-3	3	-1	-6	5
Netto inntekter på finansielle investeringer		194	119	75	552	509	43

SpareBank 1 Gruppens resultat etter skatt for 2017 på 1 811 mill kroner er 236 mill kroner høyere enn i 2016. Økningen er i stor grad relatert til livsforsikringssegmentet, hvor god avkastning på verdipapirporteføljer og verdiutvikling på eiendom er betydelig bedret siste år.

SpareBank 1 alliansen eier, via holdingselskapet SpareBank 1 Betaling AS, 25 % av Vipps AS per 31.12.17. Fra 28.09.17 ble dette et frittstående selskap med over 100 norske banker som eiere og med DNB som største eier med 52 % av aksjene. SpareBank 1 Betaling er etablert som en videreføring av det tidligere allianseselskapet

SpareBank 1 Mobilbetaling AS som drev betalingskonseptet mCash. Resultatandelen fra SpareBank 1 Betaling viser et negativt resultatbidrag på 7 mill kroner for 2017.

I november 2018 ble planene om en fusjon mellom Vipps, BankAxept og BankID Norge offentliggjort. Fusjonen planlegges gjennomført 01.08.18. Bankene har inngått en intensjonsavtale om videreutvikling av dagens betalings- og identifiseringsløsninger og målet er å skape enda bedre kundeopplevelser, samt å stå sterkere i konkurransen mot de globale teknologigigantene.

Resultat øvrige består av resultatandeler fra selskapene SpareBank 1 Banksamarbeidet DA, SMB Lab AS og Proaware AS.

### **Konsernets aksjeportefølje**

Konsernets aksjeportefølje per 31.12.17 utgjør 270 mill kroner (306 mill kroner). Porteføljen har hatt netto positiv verdiendring på 30 mill kroner siste kvartal, hvorav 17 mill kroner relaterer seg til restoppgjør for salg av bankens andel i Visa/Nets (Visa Norge og Visa Europa) og tildeling av preferanseaksjer (C-aksjer) i Visa. I tillegg er det i 4. kvartal bokført positiv verdiendring på bankens aksjeportefølje med 10 mill kroner.

I 2. kvartal 2017 ble det resultatført gevinst på salg aksjer i SpareBank 1 Østlandet på 21 mill kroner samt gevinst ved salg av bankens datterselskap SpareBank 1 Nord-Norge Forvaltning med 15 mill kroner.

### **Sertifikater, obligasjoner, valuta og derivater**

Konsernets beholdning av sertifikater og obligasjoner per 31.12.17 utgjør 11 541 mill kroner, mot 10 164 mill kroner per samme tidspunkt i fjor.

Samlede netto verdiendringer for 4. kvartal 2017 på denne porteføljen utgjør -3 mill kroner.

Oversikt over konsernets derivater per 31.12.17 fremkommer i note 12 til kvartalsregnskapet.

### **Datter- og datterdatterselskap**

Konsernets datterselskap har et samlet resultat før skatt per 4. kvartal 2017 på 39 mill kroner (77 mill kroner) som er fullt ut konsolidert i konsernregnskapet. Datterselskapene som har virksomhet innenfor konsernets kjernevirksomhet (SB1 Finans Nord-Norge, EiendomsMegler 1 Nord-Norge AS og SpareBank 1 Regnskapshuset Nord-Norge viser god inntjening. Reduksjonen skyldes i all hovedsak svakere resultat fra SpareBank 1 Finans Nord-Norge AS, som i 2017 har bokført betydelige tap og nedskrivninger på et enkeltengasjement.

Resultat for de enkelte datterselskapene fremgår av note 17 i kvartalsregnskapet.

## **Driftskostnader**

Konsernet har mål om at gjennomsnittlig årlig kostnadsøkning maksimalt skal være 0 %, eksklusive omstillingskostnader, finansskatt og eventuelle virksomhetsutvidelser.

Konsernets kostnadsmål er fra 01.01.18 endret til at den langsiktig målsatte kostnadsprosent skal være 40 % eller lavere. Bakgrunnen for endringen i kostnadsmålet er et ønske om å ha et effektivitetsmål som i større grad er grunnlag for en sammenligning mot andre aktører. I tillegg hensyntar et relativt mål også inntektssiden. Dette vurderes spesielt viktig i en tid med omstilling av virksomheten hvor både kostnads- og inntektssiden påvirkes. For 2017 var dette forholdet 41,2 % (42,9 %) for konsernet og 36,9 % (35,4 %) for morbanken.

mill kroner	iso 4q17	iso 3q17	Endring	hiå17	hiå16	Endring
Lønn	150	143	7	553	540	13
Pensjon	3	13	-10	42	53	-11
Sosiale kostnader	30	28	2	113	96	17
Administrasjonskostnader	103	98	5	387	370	17
Avskrivninger varige driftsmidler	19	15	4	65	60	5
Driftskostnader eiendommer	6	4	2	22	37	-15
Andre driftskostnader	62	41	21	184	164	20
Sum driftskostnader	373	342	31	1.366	1.320	46

Oversikt over konsernets pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader fremkommer i kvartalsregnskapets note 15. Konsernets kostnader for 2017 er 46 mill kroner (3,5%) høyere enn for 2016. Hensyntatt omstillingskostnader og finansskatt er kostnadsøkningen 57 mill kroner (4,4%). Økningen skrives seg i fra virksomhetsutvidelser i konsernets datterselskaper med 16 mill kroner, samt økte kostnader i morbanken på 41 mill kroner. Sistnevnte skyldes i hovedsak utrangering av driftsmidler og økte husleiekostnader tilknyttet bygging av nytt hovedkontor i Tromsø. Det er i forbindelse med salg av bankens bygg i Bodø også gjort nedskrivning med 11 mill kroner. I tillegg er det påløpt økte kostnader som følge av økte aktiviteter tilknyttet digitalisering, automatisering og nye kunderelasjonssystemer.

Konsernets kostnader for 4. kvartal isolert sett øker med 31 mill kroner sammenlignet med 3. kvartal. Omlag 2 mill kroner av økningen skrives seg fra datterselskapene. For morbanken skyldes økte kostnader i 4. kvartal (29 mill kroner) i hovedsak ovennevnte nedskrivning av bankbygg i Bodø, samt formuesskatt på 8 mill kroner,

Sammenlignet med 2017, forventes kostnadene for 2018 å øke noe. Dette skyldes blant annet fortsatt husleiekostnader i Tromsø og Bodø som følge av leie av midlertidige lokaler. I tillegg skjer en økt satsing på digitalisering, automatisering, og nye kunderelasjonssystemer. Sistnevnte vil gi kostnadsbesparelser og økte inntekter, men det forventes ikke slike effekter av betydning før fra 2019. Gjennomført oppkjøp av ny virksomhet i datterselskapet SpareBank 1 Regnskapshuset Nord-Norge vil øke kostnadene med om lag 30 mill kroner i 2018. Oppkjøpet forventes å bidra til økt lønnsomhet. Det arbeides kontinuerlig med inntekstøkende og kostnadseffektiverende tiltak som forventes å gi effekter mot slutten av 2018/begynnelsen av 2019.

Antall årsverk i konsernet var 784 ved utgangen av 4. kvartal 2017 (774), 10 flere enn per 31.12.16, herav 2 færre i morbanken mens det er 12 flere årsverk i datterselskapene.

Antall årsverk i morbanken var ved utgangen av 4. kvartal 2017 538 (540).

## Netto tap og mislighold - kundeengasjement

Konsernets netto tap på utlån kunder per 4. kvartal 2017 utgjør 184 mill kroner (213 mill kroner), som fordeler seg med 35 mill kroner (19 mill kroner) fra personmarkedet og 149 mill kroner (194 mill kroner) fra bedriftsmarkedet. Tapsnivået vurderes som moderat. Det vises forøvrig til note 7 og 8 i kvartalsregnskapet.

Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement per 31.12.17 utgjør 693 mill kroner (358 mill kroner), tilsvarende 0,66 % av brutto utlån inklusive formidlingslån (0,37 %). Økningen skyldes individuell tapsmerking av et enkeltengasjement hvor tap tidligere var vurdert som del av de gruppevise avsetninger innenfor bransjen industri. Tapsmerkingen har således også medført reduserte gruppevise avsetninger og økte individuelle tapsavsetninger. Se også note 6 i kvartalsregnskapet. Nivået på misligholdte engasjement vurderes som moderat.

Konsernets samlede individuelle tapsnedskrivninger på utlån kunder per 31.12.17 er 308 mill kroner (216 mill kroner), herav 92 mill kroner (62 mill kroner) på kredittinstitusjoner. Avsetningen er økt med 30 mill kroner siste kvartal.

Gruppevise nedskrivninger per 31.12.17 utgjør 300 mill kroner (373 mill kroner), dette er en reduksjon på 153 mill kroner sammenlignet med per 30.09.17. Gruppevise nedskrivninger utgjør per 31.12.17 0,4 % (0,5 %) av konsernets samlede brutto utlån, 0,3 % (0,4 %) av brutto utlån inklusive formidlingslån.

Kvaliteten i konsernets utlånsportefølje er etter styrets vurdering god, og det arbeides godt med mislighold og tapsutsatte engasjement. Det vil fortsatt være stort fokus på dette arbeidet i tiden fremover. Det generelle tapsnivået forventes fortsatt å være moderat den nærmeste tiden.

## IFRS 9 Finansielle instrumenter

IASB (International Accounting Standards Board) har vedtatt at ny IFRS 9 *Finansielle instrumenter* (International Financial Reporting Standards) skal erstatte eksisterende IAS 39 *Finansielle instrumenter – innregning og måling* (International Accounting Standards). IFRS 9 medfører endringer i forhold til dagens standard når det gjelder klassifisering og måling av finansielle instrumenter, nedskrivning av finansielle eiendeler, og sikringsbokføring. Standarden trer i kraft fra 01.01.18.

Som det fremgår av kvartalsregnskapene gjennom hele 2017 har konsernet varslet at det ikke forventes vesentlige effekter på balanse eller egenkapital som følge av den nye standarden. Et estimat på implementeringseffekter av IFRS 9 per 01.01.18 basert på tall per 31.12.17, viser en negativ effekt på mellom 30-50 mill kroner på egenkapitalen. Dette forventes å gi en positiv effekt på egenkapitalavkastningen på inntil 0,05 %-poeng, samt reduksjon på inntil 0,10 %-poeng i ren kjernekapitaldekning. Det vises for øvrig til note 11 i kvartalsregnskapet.

## Balanseutvikling

mill kroner	31.12.2017	31.12.2016	Endring i %	30.09.2017	Endring i %
Utlån PM	76.158	69.647	9,3 %	74.636	2,0 %
Utlån BM	29.327	26.640	10,1 %	27.208	7,8 %
Sum utlån inkl formidlingslån	105.485	96.287	9,6 %	101.844	3,6 %
Sum utlån ekskl formidlingslån	75.003	70.736	6,0 %	73.902	1,5 %
Innskudd PM	32.304	30.651	5,4 %	32.206	0,3 %
Innskudd BM	25.545	23.218	10,0 %	24.957	2,4 %
Sum innskudd	57.849	53.869	7,4 %	57.163	1,2 %
Innskuddsdekning inkl formidlingslån	55 %	56 %	-1 %	56 %	-1 %
Innskuddsdekning ekskl formidlingslån	77 %	76 %	1 %	77 %	0 %
Forvaltningskapital ekskl formidlingslån	97.186	90.501	7,4 %	93.542	3,9 %

## Utlån

Per 31.12.17 er utlån på til sammen 30 mrd kroner (26 mrd kroner) overført til SpareBank 1 Boligkreditt. Det er per årsskiftet ikke overført utlån til SpareBank 1 Næringskreditt (0 mill kroner). Disse lånene fremkommer ikke som utlån i bankens balanse. Kommentarer som omhandler vekst i utlån inkluderer disse formidlingslånene.

Bakgrunnen for siste års relativt sterke utlånsvekst innenfor bedriftsmarkedet, er dels en strategisk prioritering av dette segmentet, dels positive markedsmuligheter i forbindelse med kontornedleggelse fra konkurrenter. Sistnevnte har også påvirket utlånsveksten i personmarkedet positivt. Samlet effekt av ovennevnte har bidratt til vekst i netto renteinntekter.

Andelen utlån til personmarkedet utgjør 72 % av totale utlån per 31.12.17 (72 %).

Konsernet har lav eksponering mot olje- og gass-sektoren. Samlet eksponering utgjør per 31.12.17 1 264 mill kroner, tilsvarende 1,25 % av brutto utlån (inklusive formidlingslån). Etter styrets vurdering er risikoen i denne del av porteføljen oversiktlig og håndterbar.

Oversikt over konsernets utlån finnes i note 9 i kvartalsregnskapet.

Ved nye utlån legges det i særlig grad vekt på betalingsevne og tilfredsstillende sikkerhetsdekning for å holde kredittrisikoen på et akseptabelt nivå.

## Likviditet

Innskudd fra kunder er bankens viktigste finansieringskilde, og i note 20 i kvartalsregnskapet fremkommer en oversikt over konsernets innskudd. Innskuddsdekningen (eksklusive formidlingslån) var 77 % ved utgangen av 4.

kvartal 2017 (76 %). Foruten ansvarlig kapital og kundeinnskudd representerer langsiktige innlån fra kapitalmarkedet i hovedsak bankens øvrige finansiering. Bankens tilgang på likviditet og nøkkeltall for likviditet er tilfredsstillende. Det er et mål for banken å holde likviditetsrisikoen på et lavt nivå. LCR (Liquidity Coverage Ratio) per 31.12.17 er beregnet til 126 % (121 %). Det vises for øvrig til note 14 i kvartalsregnskapet om Likviditetsrisiko.

Langsiktig rating hos ratingbyråene Moody's og Fitch er henholdsvis A1 og A.

### Soliditet og kapitaldekning

	31.12.2017	31.12.2016	Endring	30.09.2017	Endring
Ren kjerne inkl res	14,9 %	15,0 %	-0,1 %	15,4 %	-0,5 %
Kjernekapital inkl res	16,2 %	16,3 %	-0,1 %	16,8 %	-0,6 %
Totalkapital inkl res	18,1 %	18,4 %	-0,3 %	19,0 %	-0,9 %
Uvektet kapitalandel inkl res	7,2 %	7,0 %	0,2 %	7,7 %	-0,5 %

Konsernet benytter proporsjonal konsolidering i kapitaldekningsrapporteringen av eierandelene i SpareBank 1 Boligkreditt, SpareBank 1 Næringskreditt, BN Bank og SpareBank 1 Kredittkort.

Bakgrunnen for fallet i ren kjernekapital siste kvartal er i stor grad knyttet til økt risikovektet beregningsgrunnlag på om lag 2 mrd kroner, som skyldes utlånsvekst siste kvartal, spesielt innenfor bedriftsmarkedet. I tillegg er utbyttegraden økt fra beregnet per 30.09.17 på 50 % til 60 %.

Etter økt krav til motsyklisk kapitalbuffer fra 1,5 % til 2,0 % fra 31.12.17, er konsernets regulatoriske minimumskrav til ren kjernekapitaldekning 13,5 % per 31.12.17. SpareBank 1 Nord-Norge har et mål om å være ubestridt solid, og skal tilfredsstillende de myndighetspålagte minstekrav til kapitaldekning. Konsernet har et mål for ren kjernekapitaldekning på ett prosentpoeng over minstekravet, noe som medfører en målsatt kjernekapitaldekning på for tiden 14,5 %.

Finansdepartementet fastsatte nye krav til uvektet kapitalandel gjeldende fra 30.06.17. Det samlede minimumskrav til uvektet kjernekapitalandel er 5 %.

### Forslag til overskuddsdisponering

Morbankens overskudd etter skatt kr 1 444 mill kroner er justert for renteavkastning til utstedte fondsobligasjonslån. Etter dette er overskuddet fordelt mellom egenkapitalbevisiere og bankens samfunnsmessige eide kapital i henhold til den relative fordeling av egenkapitalen mellom eiergrupperingene i morbanken per 01.01.17, henholdsvis 46,36 % og 53,64 %.

Bankens utbyttepolitikk sier at banken tar sikte på å gi en konkurransedyktig direkteavkastning for bankens eiere. Målsatt utbyttegrad er minimum 50 %. Styret foreslår overfor bankens representantskap følgende resultatdisponering:

mill kroner	31.12.2017	31.12.2016	Endring
Morbankens resultat etter skatt	1.444	1.456	-12
Rentekostnader fondsobligasjon	8	-	8
Resultat til disponering	1.436	1.456	-20
Avsatt kontantutbytte per EK-bevis	4,00 kr	3,45 kr	0,20 kr
Avsatt kontantutbytte	402	346	56
Avsatt til utjevningfond	264	329	-65
Sum til EK-beviseierne	666	675	-9
<i>Andel av resultat</i>	<i>46,36 %</i>	<i>46,36 %</i>	<i>0,00 %</i>
Avsatt til gaver	464	401	63
Avsatt til Sparebankens fond	306	380	-74
Sum til samfunnseid kapital	770	781	-11
<i>Andel av resultat</i>	<i>53,64 %</i>	<i>53,64 %</i>	<i>0,00 %</i>
Sum disponert	1.436	1.456	-20

Den foreslåtte resultatdisponering innebærer en lik utdelingsgrad til bankens EK-beviseiere og til samfunnskapitalen. Utdelingsgraden utgjør 60,5 % (59,6 %) av konsernets resultat, og 60,3 % (51,3 %) av morbankens resultat. Utdelingsgraden karakteriseres som spesielt høy og skyldes et godt resultat og en ren kjernekapitaldekning over målsatt nivå. Banken vil videre fremover fortsatt legge vekt på å skulle gi en konkurransedyktig direkteavkastning for bankens eiere. Fremtidig utdelingsgrad vil likevel måtte ta hensyn til konsernets kapitaldekning og mulighetene for fremtidig lønnsom vekst.

Utbytte utbetales til de egenkapitalbeviseiere som er registrert som eiere per 22.03.18. Bankens egenkapitalbevis noteres ex utbytte den 23.03.18. Egenkapitalbeviseierens andel av egenkapitalen (eierbrøken) endres ikke, og er per 01.01.18 beregnet til 46,36 %.

### Bankens egenkapitalbeviseiere

mill kroner	31.12.2017	31.12.2016	Endring	30.09.2017	Endring
Eierandelskapital	1.807	1.807	-	1.807	-
Eierandelsbrøk	46,36 %	46,36 %	0 %	46,36 %	0 %
Antall EK-beviseiere	7.939	7.465	474	7.912	27
Andel nordnorske eiere	19 %	18 %	1 %	19 %	0 %
Andel utenlandske eiere	36 %	29 %	7 %	35 %	1 %
Markedskurs NOK	62,25	52,25	10,00	61,5	0,75
Markedsverdi	13.481	11.315	2.166	13.319	162
Resultat per EK-bevis NOK	6,61	5,79	0,82	4,66	1,95
Pris/inntjening	9,4	9,0	0,4	9,8	-0,4
Pris/Bok	1,2	1,0	0,2	1,2	-0,1

Oversikt over bankens 20 største egenkapitalbeviseiere fremgår av kvartalsregnskapets note 22.

## Avsluttende kommentarer - utsiktene fremover

De makroøkonomiske forholdene både internasjonalt, nasjonalt og regionalt ligger til rette for at også 2018 vil gi vekstmuligheter for Nord-Norge og for SpareBank 1 Nord-Norge. Samtidig finnes det usikkerhetsmomenter både i det internasjonale makrobildet og for hvordan kronekursen fremover vil utvikle seg og påvirke eksportnæringene og reiseliv. Det er forventet at tiltakende vekst i Norge, sammen med en høyere oljepris, vil kunne gi en sterkere krone, noe som i så fall vil representere et negativt bidra til økonomien i landsdelen, både for eksportindustrien og for reiselivsnæringen. Et stramt arbeidsmarked er en utfordring for veksten i landsdelen. Det samme gjelder infrastruktur, som ikke er effektiv nok, samt gjeldende volumbegrensninger innenfor sjømatnæringen. De makroøkonomiske utsiktene for Nord-Norge vurderes likevel som like gode eller bedre enn for landet som helhet.

Etter at betydelige strategiske grep er gjennomført de siste årene, er konsernets målsatte soliditet mer enn oppfylt. Rendyrking av kjernevirksomheten er slutført, og et betydelig arbeide tilknyttet forbedring av konsernets lønnsomhet er gjennomført. Det er likevel behov for ytterligere omstillingstiltak. Tiltak for å gi kundene et helhetlig tilbud av alle produkter og tjenester fra konsernet er derfor under arbeid – dette for å styrke markedsposisjonen, øke breddesalget og effektivisere alle konsernets prosesser. I denne forbindelse har konsernet allerede styrket innsatsen i digitale kanaler, tatt i bruk digitale assistenter (roboter) og etablert nye modeller for innovasjon. Dette har medført økte kostnader i 2017 som ytterligere vil øke noe i 2018. Kostnads- og inntektseffekter av dette arbeidet forventes å gi effekter fra slutten av 2018/begynnelsen av 2019.

De fremtidige utsiktene for konsernet vurderes som gode.

Tromsø, 8. februar 2018

### Styret i SpareBank 1 Nord-Norge

Karl Eirik Schjøtt-Pedersen  
(leder)

Hans-Tore Bjerkaas  
(nestleder)

Ingvild Myhre

Kjersti Terese Stormo

Greger Mannsverk

Bengt Olsen

Sonja Djønne

Vivi-Ann Pedersen  
(ansattevalgt)

Kjetil Berntsen  
(ansattevalgt)

Jan-Frode Janson  
(konsernsjef)

## Resultatregnskap

Morbank					Konsern					
(Beløp i mill kroner)										
31.12.15	4.KV.16	4.KV.17	31.12.16	31.12.17		31.12.17	31.12.16	4.KV.17	4.KV.16	31.12.15
2 520	601	599	2 359	2 387	Renteinntekter	2 611	2 548	675	653	2 702
1 200	215	191	907	824	Rentekostnader	841	904	214	219	1 190
1 320	386	408	1 452	1 563	<b>Netto renteinntekter</b>	<b>1 770</b>	<b>1 644</b>	<b>461</b>	<b>434</b>	<b>1 512</b>
739	168	194	682	756	Provisjonsinntekter	931	871	235	213	908
72	20	20	78	77	Provisjonskostnader	85	85	21	22	75
15	13	34	42	46	Andre driftsinntekter	146	138	51	43	100
682	161	208	646	725	<b>Netto provisjons- og andre inntekter</b>	<b>992</b>	<b>924</b>	<b>265</b>	<b>234</b>	<b>933</b>
8	1	0	74	4	Utbytte	4	74	0	1	8
354	225	33	612	457	Inntekter av eierinteresser	434	366	167	76	399
- 114	44	25	114	112	Netto verdiendringer på finansielle eiendeler	114	69	27	39	- 158
248	270	58	800	573	<b>Netto inntekter på finansielle investeringer</b>	<b>552</b>	<b>509</b>	<b>194</b>	<b>116</b>	<b>249</b>
2 250	817	674	2 898	2 861	<b>Sum inntekter</b>	<b>3 314</b>	<b>3 077</b>	<b>920</b>	<b>784</b>	<b>2 694</b>
670	140	132	503	511	Personalkostnader	708	689	183	195	850
331	96	88	339	342	Administrasjonskostnader	393	377	103	100	368
48	13	13	50	51	Avskrivninger	65	60	19	15	56
129	43	56	134	151	Andre driftskostnader	200	194	68	65	187
1 178	292	289	1 026	1 055	<b>Sum kostnader</b>	<b>1 366</b>	<b>1 320</b>	<b>373</b>	<b>375</b>	<b>1 461</b>
1 072	525	385	1 872	1 806	<b>Resultat før tap</b>	<b>1 948</b>	<b>1 757</b>	<b>547</b>	<b>409</b>	<b>1 233</b>
216	45	- 46	158	46	Tap	184	213	37	64	200
856	480	431	1 714	1 760	<b>Resultat før skatt</b>	<b>1 764</b>	<b>1 544</b>	<b>510</b>	<b>345</b>	<b>1 033</b>
126	70	98	258	316	Skatt	324	291	86	77	163
0	0	0	0	0	Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	0	0	0	0	5
730	410	333	1 456	1 444	<b>Resultat etter skatt</b>	<b>1 440</b>	<b>1 253</b>	<b>424</b>	<b>268</b>	<b>872</b>
3,37	1,89	1,54	6,72	6,62	Resultat per egenkapitalbevis, justert for renter fondsobligasjoner	6,61	5,79	1,95	1,24	4,03
3,37	1,89	1,54	6,72	6,62	Utvannet resultat per egenkapitalbevis, justert for renter fondsobligasjoner	6,61	5,79	1,95	1,24	4,03

## Utvidet resultatregnskap

Morbank					Konsern					
(Beløp i mill kroner)										
31.12.15	4.KV.16	4.KV.17	31.12.16	31.12.17		31.12.17	31.12.16	4.KV.17	4.KV.16	31.12.15
730	410	333	1 456	1 444	Resultat etter skatt	1 440	1 253	424	268	865
0	0	0	0	0	<i>Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat</i>					
61	-5	62	-5	61	Netto endring i virkelig verdi investeringer i felleskontrollert virksomhet	5	0	6	28	34
-18	3	-15	1	-15	Aktuarielle gevinster/tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger	69	-1	70	-1	58
43	-2	47	-4	46	Skatt	-17	0	-17	0	-17
					<b>Sum</b>	<b>57</b>	<b>-1</b>	<b>59</b>	<b>27</b>	<b>65</b>
0	0	0	0	0	<i>Poster som vil bli reklassifisert til resultat</i>					
8	4	0	10	0	Verdiregulering av eiendom, anlegg og utstyr	0	0	0	0	-10
80	-60	15	-60	15	Effektiv del av endring i virkelig verdi av kontantstrømsikring	0	10	0	4	8
0	0	0	0	0	Netto endring i virkelig verdi finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	15	-60	15	0	80
0	0	0	0	0	Omklassifiseringsjusteringer	0	0	0	0	30
0	0	0	0	0	Netto endring i virkelig verdi investeringer i felleskontrollert virksomhet	3	0	3	0	34
0	-2	0	-2	0	Skatt	0	-2	0	0	0
88	-58	15	-52	15	<b>Sum</b>	<b>18</b>	<b>-52</b>	<b>18</b>	<b>4</b>	<b>152</b>
861	350	395	1 400	1 505	<b>Periodens totalresultat</b>	<b>1 515</b>	<b>1 200</b>	<b>501</b>	<b>299</b>	<b>1 082</b>
3,97	1,62	1,82	6,46	6,90	Totalresultat per egenkapitalbevis, justert for renter fondsobligasjoner	6,95	5,54	2,31	1,38	5,00
3,97	1,62	1,82	6,46	6,90	Utvannet totalresultat per egenkapitalbevis, justert for renter fondsobligasjoner	6,95	5,54	2,31	1,38	5,00



## Balanse

## Morbank

## Konsern

(Beløp i mill kroner)

31.12.15	31.12.16	31.12.17		31.12.17	31.12.16	31.12.15
<b>Eiendeler</b>						
274	775	<b>775</b>	Kontanter og fordringer på sentralbanker	<b>775</b>	775	274
5 683	5 871	<b>7 081</b>	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	<b>2 656</b>	1 946	2 124
59 487	65 670	<b>69 177</b>	Netto utlån til og fordringer på kunder	<b>74 487</b>	70 236	63 637
388	291	<b>255</b>	Aksjer	<b>270</b>	306	569
11 178	10 164	<b>11 541</b>	Sertifikater og obligasjoner	<b>11 541</b>	10 164	11 178
1 946	1 390	<b>1 511</b>	Finansielle derivater	<b>1 511</b>	1 390	1 946
626	728	<b>924</b>	Investering i konsernselskaper			
2 836	2 849	<b>3 160</b>	Investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	<b>4 755</b>	4 370	4 424
443	361	<b>234</b>	Eiendom, anlegg og utstyr	<b>453</b>	501	553
			Virksomhet holdt for salg	<b>30</b>	30	28
			Goodwill og immatrielle eiendeler	<b>68</b>	63	51
522	425	<b>499</b>	Andre eiendeler	<b>640</b>	720	619
<b>83 383</b>	<b>88 524</b>	<b>95 157</b>	<b>Sum eiendeler</b>	<b>97 186</b>	<b>90 501</b>	<b>85 403</b>
<b>Gjeld</b>						
1 829	833	<b>436</b>	Gjeld til kredittinstitusjoner	<b>434</b>	818	1 816
48 115	53 924	<b>57 883</b>	Innskudd fra kunder	<b>57 849</b>	53 870	48 087
21 470	21 165	<b>23 552</b>	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	<b>23 553</b>	21 165	21 470
1 525	985	<b>902</b>	Finansielle derivater	<b>902</b>	985	1 525
750	846	<b>819</b>	Annen gjeld	<b>1 093</b>	1 128	956
146	83	<b>98</b>	Utsatt skatt	<b>206</b>	174	238
1 350	1 350	<b>850</b>	Ansvarlig lånekapital	<b>850</b>	1 350	1 350
<b>75 185</b>	<b>79 186</b>	<b>84 540</b>	<b>Sum gjeld</b>	<b>84 887</b>	<b>79 490</b>	<b>75 442</b>
<b>Egenkapital</b>						
1 807	1 807	<b>1 807</b>	Eierandelskapital	<b>1 807</b>	1 807	1 807
843	843	<b>843</b>	Overkursfond	<b>843</b>	843	843
		<b>530</b>	Fondsobligasjoner	<b>530</b>		
1 179	1 657	<b>1 980</b>	Utjevningfond	<b>1 980</b>	1 657	1 179
4 074	4 459	<b>5 235</b>	Sparebankens fond	<b>5 235</b>	4 459	4 074
180	521	<b>120</b>	Gavefond	<b>120</b>	521	180
80	20	<b>35</b>	Fond for urealiserte gevinster	<b>35</b>	20	80
35	31	<b>67</b>	Annen egenkapital	<b>1 749</b>	1 704	1 798
<b>8 198</b>	<b>9 338</b>	<b>10 617</b>	<b>Sum egenkapital</b>	<b>12 299</b>	<b>11 011</b>	<b>9 961</b>
<b>83 383</b>	<b>88 524</b>	<b>95 157</b>	<b>Sum gjeld og egenkapital</b>	<b>97 186</b>	<b>90 501</b>	<b>85 403</b>

## Endringer i egenkapitalen

(Beløp i mill kroner)	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Hybrid- kapital	Utjevnings- fond	Sparebankens fond	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Sum egenkapital
<b>Konsern</b>									
Egenkapital per 01.01.16	1 807	843		1 179	4 074	180	80	1 798	9 961
<b>Totalresultat for perioden</b>									
Periodens resultat				675	380	401		- 203	1 253
<i>Utvidede resultatposter:</i>									
Effektiv del av endring i virkelig verdi av kontantstrømsikring				4	6				10
Netto endring i virkelig verdi finansielle eiendeler tilgjengelig for salg							- 60		- 60
Skatt på utvidede resultatposter					- 1				- 1
<b>Sum utvidede resultatposter</b>				<b>4</b>	<b>5</b>		<b>- 60</b>		<b>- 51</b>
<b>Totalresultat for perioden</b>				<b>679</b>	<b>385</b>	<b>401</b>	<b>- 60</b>	<b>- 203</b>	<b>1 202</b>
<b>Transaksjoner med eierne</b>									
Emisjon									
Avsatt utbytte									
Tilbakeført utbytte									
Utbetalt utbytte				- 201					- 201
Andre føringer mot EK								109	109
Utbetalt fra gavefond						- 60			- 60
<b>Sum transaksjoner med eierne</b>				<b>- 201</b>		<b>- 60</b>		<b>109</b>	<b>- 152</b>
<b>Egenkapital 31.12.2016</b>	<b>1 807</b>	<b>843</b>		<b>1 657</b>	<b>4 459</b>	<b>521</b>	<b>20</b>	<b>1 704</b>	<b>11 011</b>
Egenkapital per 01.01.17	1 807	843		1 657	4 459	521	20	1 704	11 011
<b>Totalresultat for perioden</b>									
Periodens resultat				670	775			- 5	1 440
<i>Utvidede resultatposter:</i>									
Renter hybridkapital									
Netto endring i virkelig verdi investeringer i felleskontrollert virksomhet								8	8
Netto endring i virkelig verdi finansielle eiendeler tilgjengelig for salg							15		15
Omklassifiseringsjusteringer									
Aktuarielle gevinster/tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger								69	69
Skatt på utvidede resultatposter								- 17	- 17
<b>Sum utvidede resultatposter</b>	<b>0</b>	<b>0</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>15</b>	<b>60</b>	<b>75</b>
<b>Totalresultat for perioden</b>				<b>670</b>	<b>775</b>		<b>15</b>	<b>55</b>	<b>1 515</b>
<b>Transaksjoner med eierne</b>									
Utbetalt utbytte				- 346					- 346
Andre føringer mot EK			530	- 1	1			- 10	520
Utbetalt fra gavefond						- 401			- 401
<b>Sum transaksjoner med eierne</b>			<b>530</b>	<b>- 347</b>	<b>1</b>	<b>- 401</b>		<b>- 10</b>	<b>- 227</b>
<b>Egenkapital 31.12.17</b>	<b>1 807</b>	<b>843</b>	<b>530</b>	<b>1 980</b>	<b>5 235</b>	<b>120</b>	<b>35</b>	<b>1 749</b>	<b>12 299</b>

## Eierbrøk

Morbank	(01.01.12)	(01.01.13)	(justert)	31.12.13	31.12.14	31.12.15	31.12.16	31.12.17
(Beløp i mill kroner)	31.12.11	31.12.12	01.01.13					
Eierandelskapital	1 655	1 655	1 681	1 807	1 807	1 807	1 807	1 807
Overkursfond	245	245	344	843	843	843	843	843
Utjevningsfond	319	453	380	685	820	960	1 310	1 574
Avsatt utbytte	- 93	- 76	0	0	191	201	347	402
Andel fond for urealiserte gevinster	- 14	- 33	- 33	0	0	69	22	51
<b>A. Sum egenkapitalbeviseiernes kapital</b>	<b>2 112</b>	<b>2 244</b>	<b>2 372</b>	<b>3 335</b>	<b>3 661</b>	<b>3 880</b>	<b>4 329</b>	<b>4 677</b>
Sparebankens fond	2 902	3 107	3 081	3 593	3 742	4 055	4 460	4 765
Avsatt til utdeling	- 107	- 30	0	0	212	60	400	465
Gavefond	133	120	120	119	119	120	120	120
Andel fond for urealiserte gevinster	- 20	- 45	- 45	0	0	83	29	60
<b>B. Sum samfunnsleid kapital</b>	<b>2 908</b>	<b>3 152</b>	<b>3 156</b>	<b>3 712</b>	<b>4 073</b>	<b>4 318</b>	<b>5 009</b>	<b>5 410</b>
<b>Eierbrøk (A/(A+B))</b>	<b>42,07 %</b>	<b>41,59 %</b>	<b>42,91 %</b>	<b>47,33 %</b>	<b>47,33 %</b>	<b>47,33 %</b>	<b>46,36 %</b>	<b>46,36 %</b>

## Kontantstrømanalyse

**Morbank**
*(Beløp i mill kroner)*

Morbank			Konsern		
31.12.15	31.12.16	31.12.17	31.12.17	31.12.16	31.12.15
856	1 714	<b>1 760</b>	Resultat før skatt	<b>1 764</b>	1 033
48	50	<b>51</b>	+ Ordinære avskrivninger	<b>65</b>	56
2	- 20	<b>- 11</b>	+ Nedskrivninger og gevinst/ tap anleggsmidler	<b>1</b>	2
216	158	<b>46</b>	+ Tap på utlån og garantier	<b>184</b>	200
126	258	<b>316</b>	- Skatt/Resultat virksomhet holdt for salg	<b>324</b>	163
403	261	<b>747</b>	- Utbytte/Utdelinger	<b>747</b>	403
<b>593</b>	<b>1 383</b>	<b>783</b>	<b>Tilført fra årets drift</b>	<b>943</b>	<b>725</b>
167	- 563	<b>- 39</b>	Endring diverse gjeld: + økning/ - nedgang	<b>- 17</b>	191
173	653	<b>- 195</b>	Endring diverse fordringer: - økning/ + nedgang	<b>- 46</b>	178
-2 703	-6 341	<b>-3 553</b>	Endring utlån til og fordringer på kunder: - økning/ + nedgang	<b>-4 435</b>	-2 860
-1 605	1 111	<b>-1 341</b>	Endring kortsiktige verdipapirer: - økning/ + nedgang	<b>-1 341</b>	-1 554
2 379	5 779	<b>3 959</b>	Endring innskudd fra og gjeld til kunder: + økning/ - nedgang	<b>3 979</b>	2 351
- 935	- 965	<b>- 397</b>	Endring gjeld til kredittinstitusjoner: + økning/ - nedgang	<b>- 384</b>	- 942
<b>-1 931</b>	<b>1 057</b>	<b>- 783</b>	<b>A. Netto likviditetsendring fra virksomhet</b>	<b>-1 301</b>	<b>-1 911</b>
- 47	- 40	<b>- 40</b>	- Investeringer i varige driftsmidler (inkl tilgang ved fusjon)	<b>- 90</b>	- 52
20	92	<b>123</b>	+ Salg av varige driftsmidler	<b>68</b>	37
- 154	- 115	<b>- 507</b>	Endring langsiktige verdipapirer: - økning/ + nedgang	<b>- 385</b>	- 237
<b>- 181</b>	<b>- 63</b>	<b>- 424</b>	<b>B. Likviditetsendring fra investeringer</b>	<b>- 407</b>	<b>- 252</b>
158	- 305	<b>2 387</b>	Endring gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer: + økning/ - nedgang	<b>2 388</b>	156
0	0	<b>30</b>	Endring i hybridkapital/ansvarlig lånekapital: + økning/ - nedgang	<b>30</b>	0
<b>158</b>	<b>- 305</b>	<b>2 417</b>	<b>C. Likviditetsendring fra finansiering</b>	<b>2 418</b>	<b>156</b>
-1 954	689	<b>1 210</b>	A + B + C. Sum endring likvider	<b>710</b>	-2 007
7 911	5 957	<b>6 646</b>	+ Likviditetsbeholdning ved periodens begynnelse	<b>2 721</b>	4 405
<b>5 957</b>	<b>6 646</b>	<b>7 856</b>	<b>= Likviditetsbeholdning ved periodens slutt</b>	<b>3 431</b>	<b>2 398</b>

Likviditetsbeholdningen er definert som kontanter, fordringer på sentralbanken og utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner.

## Resultater fra konsernets kvartalsregnskaper

(Beløp i mill kroner)	4.KV.17	3.KV.17	2.KV.17	1.KV.17	4.KV.16	3.KV.16	2.KV.16	1.KV.16
Renteinntekter	675	650	641	645	653	641	631	623
Rentekostnader	214	200	204	223	219	218	230	237
<b>Netto renteinntekter</b>	<b>461</b>	<b>450</b>	<b>437</b>	<b>422</b>	<b>434</b>	<b>423</b>	<b>401</b>	<b>386</b>
Provisjonsinntekter	235	250	235	211	213	228	226	204
Provisjonskostnader	21	23	20	21	22	22	22	19
Andre driftsinntekter	51	28	33	34	43	22	45	28
<b>Netto provisjons- og andre inntekter</b>	<b>265</b>	<b>255</b>	<b>248</b>	<b>224</b>	<b>234</b>	<b>228</b>	<b>249</b>	<b>213</b>
Utbytte	0	0	4	0	1	0	73	0
Inntekter av eierinteresser	167	109	93	65	76	94	109	87
Netto verdiendringer på finansielle eiendeler	27	10	27	50	39	63	- 26	- 7
<b>Netto inntekter på finansielle investeringer</b>	<b>194</b>	<b>119</b>	<b>124</b>	<b>115</b>	<b>116</b>	<b>157</b>	<b>156</b>	<b>80</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>920</b>	<b>824</b>	<b>809</b>	<b>761</b>	<b>784</b>	<b>808</b>	<b>806</b>	<b>679</b>
Personalkostnader	183	184	169	172	195	170	161	163
Administrasjonskostnader	103	98	96	96	100	86	95	95
Avskrivninger	19	15	16	15	15	15	16	14
Andre driftskostnader	68	45	44	43	65	45	46	39
<b>Sum kostnader</b>	<b>373</b>	<b>342</b>	<b>325</b>	<b>326</b>	<b>375</b>	<b>316</b>	<b>318</b>	<b>311</b>
<b>Resultat før tap</b>	<b>547</b>	<b>482</b>	<b>484</b>	<b>435</b>	<b>409</b>	<b>492</b>	<b>488</b>	<b>368</b>
Tap	37	59	44	44	64	61	64	24
Gevinst ved salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>Resultat før skatt</b>	<b>510</b>	<b>423</b>	<b>440</b>	<b>391</b>	<b>345</b>	<b>431</b>	<b>424</b>	<b>344</b>
Skatt	86	76	84	78	77	74	71	69
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>Resultat etter skatt</b>	<b>424</b>	<b>347</b>	<b>356</b>	<b>313</b>	<b>268</b>	<b>357</b>	<b>353</b>	<b>275</b>
<b>Lønnsomhet</b>								
Egenkapitalavkastning	14,7 %	12,4 %	13,1 %	11,6 %	9,9 %	13,6 %	13,8 %	11,0 %
Rentemargin	1,93 %	1,90 %	1,86 %	1,85 %	1,93 %	1,87 %	1,78 %	1,77 %
Kostnadsprosent	40,5 %	41,5 %	40,2 %	42,8 %	47,8 %	39,1 %	39,5 %	45,8 %
<b>Balansetall</b>								
Utlån til kunder	75 003	73 902	73 471	71 294	70 763	68 905	67 861	65 357
Utlånsvekst inkl.formidlingslån siste 12 mnd	9,6 %	9,0 %	9,2 %	8,4 %	8,9 %	6,3 %	5,1 %	5,0 %
Innskudd fra kunder	57 849	57 163	58 634	54 261	53 870	53 637	55 666	50 523
Innskuddsvekst siste 12 mnd	7,4 %	6,6 %	5,3 %	7,4 %	12,0 %	11,7 %	10,8 %	9,3 %
Innskuddsdekning	77,1 %	77,3 %	79,8 %	76,1 %	76,1 %	77,8 %	82,0 %	77,3 %
Innskuddsdekning inkl. formidlingslån	54,8 %	56,1 %	58,7 %	55,8 %	55,9 %	57,4 %	60,8 %	56,3 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	93 905	93 085	92 933	91 489	89 168	88 835	88 710	87 046
Forvaltningskapital	97 186	93 542	95 822	92 476	90 501	89 210	92 038	88 688
<b>Tap og mislighold</b>								
Tap på utlån i % av bto utlån inkl.formidlingslån	0,14 %	0,23 %	0,18 %	0,18 %	0,27 %	0,26 %	0,28 %	0,11 %
Misligholdte engasjementer i % av bto utlån inkl.formidlingslån	0,25 %	0,26 %	0,31 %	0,26 %	0,31 %	0,44 %	0,54 %	0,28 %
Tapsutsatte engasjementer i % av bto utlån inkl.formidlingslån	0,60 %	0,21 %	0,22 %	0,26 %	0,22 %	0,23 %	0,10 %	0,20 %
Nto.misligholdte og tapsutsatte eng. i % av bto utlån inkl.formidlingslån	0,65 %	0,33 %	0,36 %	0,36 %	0,37 %	0,51 %	0,49 %	0,36 %
<b>Soliditet</b>								
Ren kjernekapitaldekning	14,9 %	15,4 %	15,4 %	15,3 %	15,0 %	15,1 %	14,2 %	13,8 %
Kjernekapitaldekning	16,2 %	16,0 %	16,2 %	16,3 %	16,3 %	15,6 %	15,0 %	14,9 %
Kapitaldekning	18,1 %	18,3 %	18,5 %	18,5 %	18,4 %	17,7 %	17,1 %	16,9 %
Ren kjernekapital	9 992	10 601	10 454	9 417	9 467	9 563	9 206	8 440
Kjernekapital	10 857	10 485	10 565	10 213	10 267	10 361	9 360	9 130
Ansvarlig kapital	12 141	11 928	12 039	11 610	11 229	10 783	10 674	10 411
Beregningsgrunnlag	67 222	65 351	65 125	62 590	61 120	60 798	62 479	61 425

## Noter

### Note 1 - Regnskapsprinsipper

Konsernets regnskap for 2017 er utarbeidet i samsvar med internasjonale standarder for finansiell rapportering godkjent av EU, herunder IAS 34 - Delårsrapportering. Konsernets regnskapsprinsipper og beregningsmetoder er i all vesentlighet uendret fra årsregnskapet for 2016. Kvartalsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2016.

Kvartalsregnskapet er revidert.

### Note 2 - Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I fjorårets årsregnskap note 3 er det redegjort for vesentlige estimater og vurderingsposter.

### Note 3 - Endring i konsernstruktur

Det her ikke vært endringer i konsernstrukturen siste kvartal.

## Note 4 - Segmentinformasjon

I henhold til IFRS 8 har SpareBank 1 Nord-Norge følgende segmenter; personmarked, bedriftsmarked, leasing og markets. Segmentene sammenfaller med den interne rapporteringsstruktur til konsernledelsen. I SpareBank 1 Nord-Norge er konsernledelsen ansvarlig for å evaluere og følge opp segmentenes resultater og er definert som øverste beslutningstaker i betydningen til IFRS 8.

Prinsipper for innregning og måling i bankens segmentrapportering baseres på regnskapsprinsippene etter IFRS slik de er fastsatt i konsernregnskapet. Eventuelle transaksjoner mellom segmentene gjennomføres på armlengdes avstand.

Under posten ufordelt er aktiviteter som ikke lar seg allokere til segmentene. Banken opererer i et geografisk avgrenset område og rapportering av geografisk informasjon gir lite tilleggsinformasjon. Viktige eiendelsklasser (utlån) er imidlertid fordelt geografisk i note 11 i årsrapporten.

### Konsern

(Beløp i mill kroner)

	PM	BM	Leasing	Markets	Ufordelt	31.12.17 Totalt
Netto renteinntekter	879	518	207	1	165	1 770
Netto provisjonsinntekter	364	29	0	0	453	846
Andre driftsinntekter	289	66	0	34	309	698
Driftskostnader	857	131	62	16	300	1 366
<b>Resultat før tap</b>	<b>675</b>	<b>482</b>	<b>145</b>	<b>19</b>	<b>627</b>	<b>1 948</b>
Tap på utlån og garantier	19	27	138	0	0	184
<b>Resultat før skatt</b>	<b>656</b>	<b>455</b>	<b>7</b>	<b>19</b>	<b>627</b>	<b>1 764</b>
Utlån til kunder	45 676	23 923	5 404	0	0	75 003
Individuell nedskrivning utlån	- 11	- 175	- 30	0	0	- 216
Gruppenedskrivning utlån	- 73	- 198	- 29	0	0	- 300
Andre eiendeler	0	1 995	148	0	20 556	22 699
<b>Sum eiendeler per segment</b>	<b>45 592</b>	<b>25 545</b>	<b>5 493</b>	<b>0</b>	<b>20 556</b>	<b>97 186</b>
Innskudd fra kunder	32 304	25 545	0	0	0	57 849
Annen gjeld og egenkapital	13 288	0	5 493	0	20 556	39 337
<b>Sum egenkapital og gjeld per segment</b>	<b>45 592</b>	<b>25 545</b>	<b>5 493</b>	<b>0</b>	<b>20 556</b>	<b>97 186</b>
						31.12.16
Netto renteinntekter	779	493	195	2	175	1 644
Netto provisjonsinntekter	366	21	0	0	382	769
Andre driftsinntekter	273	75	0	52	264	664
Driftskostnader	888	118	54	20	240	1 320
<b>Resultat før tap</b>	<b>530</b>	<b>471</b>	<b>141</b>	<b>34</b>	<b>581</b>	<b>1 757</b>
Tap på utlån og garantier	19	139	55	0	0	213
<b>Resultat før skatt</b>	<b>511</b>	<b>332</b>	<b>86</b>	<b>34</b>	<b>581</b>	<b>1 544</b>
Utlån til kunder	44 123	21 865	4 775	0	0	70 763
Individuell nedskrivning utlån	- 12	- 96	- 46	0	0	- 154
Gruppenedskrivning utlån	- 49	- 308	- 16	0	0	- 373
Andre eiendeler	0	1 758	220	0	18 287	20 265
<b>Sum eiendeler per segment</b>	<b>44 062</b>	<b>23 219</b>	<b>4 933</b>	<b>0</b>	<b>18 287</b>	<b>90 501</b>
Innskudd fra kunder	30 651	23 219	0	0	0	53 870
Annen gjeld og egenkapital	13 411	0	4 933	0	18 287	36 631
<b>Sum egenkapital og gjeld per segment</b>	<b>44 062</b>	<b>23 219</b>	<b>4 933</b>	<b>0</b>	<b>18 287</b>	<b>90 501</b>

## Note 5 - Kapitaldekning

Konsernet følger EU's kapitaldekningsregelverk for banker og verdipapirforetak CRD IV/CRR (Capital Requirements Directive/Capital Requirements Regulations). Bruk av IRB (Internal Rating Based approach) stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. SpareBank 1 Nord-Norge har fra 2015 tillatelse fra Finanstilsynet om å benytte avanserte interne målemetoder IRB (Advanced Internal Rating Based approach), som innebærer at banken kan bruke interne modeller for tapsgrad i BM (bedriftsmarkedsporseføljen) for å beregne nødvendig krav til kapitalbinding.

Finanstilsynet har gitt overgangsregler for IRB-banker som ikke får full effekt av reduserte regulatoriske kapitalkrav dersom risikovektet beregningsgrunnlag etter nytt regelverket er lavere enn beregningsgrunnlag beregnet etter gammel kapitalberegning (Basel I). Da må beregningsgrunnlaget oppjusteres (såkalt korreksjon for "gulv") til 80 % av beregningsgrunnlag etter Basel I.

I beregning av kapitaldekning gjelder ikke samme regelverk for konsolidering av tilknyttede- eller felleskontrollerte selskaper som for regnskapet. Konsernet benytter proporsjonal konsolidering i kapitaldekningsrapporteringen på eierandelene i SpareBank 1 Boligkreditt, SpareBank 1 Næringskreditt, SpareBank 1 Kredittkort og BN Bank.

SpareBank 1 Nord-Norge har et mål om til enhver tid å være ubestridt solid, og skal tilfredsstille de myndighetspålagte minstekrav til kapitaldekning. Konsernet har et langsiktig mål for ren kjernekapitaldekning på 14,5 %.

<b>Morbank</b>			<b>Konsern</b>			
(Beløp i mill kroner)						
31.12.15	31.12.16	31.12.17		31.12.17	31.12.16	31.12.15
1 807	1 807	<b>1 807</b>	Egenkapitalbeviskapital	<b>1 807</b>	1 807	1 807
0	0	<b>0</b>	- Egne Egenkapitalbevis	<b>0</b>	0	0
843	843	<b>843</b>	Overkursfond	<b>843</b>	843	843
1 179	1 657	<b>1 980</b>	Utvinningsfond	<b>1 980</b>	1 657	1 179
4 074	4 459	<b>5 235</b>	Sparebankens fond	<b>5 235</b>	4 459	4 074
180	521	<b>120</b>	Gavefond	<b>120</b>	521	180
80	20	<b>35</b>	Urealiserte gevinster på aksjer tilgjengelig for salg	<b>35</b>	20	80
35	31	<b>67</b>	Annen egenkapital	<b>1 749</b>	1 704	1 798
0	0	<b>530</b>	Fondsobligasjoner	<b>530</b>	0	0
<b>8 198</b>	<b>9 338</b>	<b>10 617</b>	<b>Sum egenkapital</b>	<b>12 299</b>	<b>11 011</b>	<b>9 961</b>
0	0	- 530	Fondsobligasjoner	<b>- 530</b>	0	0
			<b>Kjernekapital</b>			
- 260	- 750	<b>- 866</b>	Fradrag for avsatt utbytte	<b>- 866</b>	- 750	- 260
0	0	<b>0</b>	Justert kjernekapital fra konsoliderte finansinstitusjoner	<b>- 36</b>	- 116	- 48
0	0	<b>0</b>	Goodwill og immatrielle eiendeler	<b>- 87</b>	- 67	- 55
- 22	- 21	<b>- 23</b>	Justeringer knyttet til regulatoriske filtre	<b>- 27</b>	- 33	- 23
- 82	- 95	<b>- 130</b>	Fradrag for overfinansiert pensjonsforpliktelse	<b>- 136</b>	- 99	- 82
- 95	0	<b>- 75</b>	Fradrag for forventet tap IRB utover regnskapsmessige avsetninger	<b>- 36</b>	- 64	- 309
0	0	<b>0</b>	Fradrag for vesentlige eierandeler i selskaper i finansiell sektor	<b>- 589</b>	- 727	- 817
- 81	- 26	<b>0</b>	Fradrag for beholdning av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor med vesentlig eierandel utover unntaksgrensen på 10 %	<b>0</b>	0	0
<b>7 658</b>	<b>8 446</b>	<b>8 993</b>	<b>Ren kjernekapital</b>	<b>9 992</b>	<b>9 155</b>	<b>8 367</b>
500	500	<b>530</b>	Fondsobligasjon	<b>869</b>	800	756
0	0	<b>0</b>	Beholdning av egen fondsobligasjon	<b>- 4</b>	- 4	- 13
<b>8 158</b>	<b>8 946</b>	<b>9 523</b>	<b>Kjernekapital</b>	<b>10 857</b>	<b>9 951</b>	<b>9 110</b>
			<b>Tilleggskapital</b>			
850	850	<b>850</b>	Tidsbegrenset ansvarlig kapital	<b>1 328</b>	1 361	1 341
0	1	<b>0</b>	Forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger	<b>0</b>	0	0
- 61	- 61	<b>- 61</b>	Fradrag for ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor med vesentlig eierandel	<b>- 44</b>	- 83	- 93
<b>789</b>	<b>790</b>	<b>789</b>	<b>Tilleggskapital</b>	<b>1 284</b>	<b>1 278</b>	<b>1 248</b>
<b>8 947</b>	<b>9 736</b>	<b>10 312</b>	<b>Ansvarlig kapital</b>	<b>12 141</b>	<b>11 229</b>	<b>10 358</b>
			<b>Minimumskrav ansvarlig kapital</b>			
717	778	<b>935</b>	Engasjement med spesialiserte foretak	<b>1 026</b>	878	850
125	96	<b>144</b>	Engasjement med øvrige foretak	<b>154</b>	123	165
406	359	<b>352</b>	Engasjement med SMB(små og mellomstore bedrifter)	<b>362</b>	367	413
855	898	<b>920</b>	Eiendomsengasjement med personer	<b>1 336</b>	1 254	1 215
39	69	<b>65</b>	Øvrige engasjement med personer	<b>66</b>	71	40
395	368	<b>405</b>	Egenkapitalposisjoner	<b>13</b>	12	12
<b>2 537</b>	<b>2 568</b>	<b>2 820</b>	<b>Sum kredittrisiko</b>	<b>2 958</b>	<b>2 705</b>	<b>2 694</b>
716	621	<b>616</b>	Kredittrisiko standardmetoden	<b>1 150</b>	1 165	1 434
13	12	<b>8</b>	Gjeldsrisiko	<b>8</b>	12	12
3	6	<b>5</b>	Egenkapitalrisiko	<b>5</b>	6	18
274	294	<b>329</b>	Operasjonell risiko	<b>322</b>	296	283
22	24	<b>33</b>	CVA-tillegg (Credit Value Adjustmenet)	<b>83</b>	47	60
0	0	<b>0</b>	Overgangsordning	<b>852</b>	659	325
<b>3 565</b>	<b>3 525</b>	<b>3 810</b>	<b>Minimumskrav ansvarlig kapital</b>	<b>5 378</b>	<b>4 890</b>	<b>4 827</b>
44 557	44.063	<b>47 629</b>	Beregningsgrunnlag	<b>67 223</b>	61 120	60 328
			<b>Kapitaldekning</b>			
20,1 %	22,1 %	<b>21,7 %</b>	Kapitaldekning	<b>18,1 %</b>	18,4 %	17,2 %
18,3 %	20,3 %	<b>20,0 %</b>	herav kjernekapital	<b>16,2 %</b>	16,3 %	15,1 %
1,8 %	1,8 %	<b>1,7 %</b>	herav tilleggskapital	<b>1,9 %</b>	2,1 %	2,1 %
17,2 %	19,2 %	<b>18,9 %</b>	Ren kjernekapitaldekning	<b>14,9 %</b>	15,0 %	13,9 %
8,7 %	10,0 %	<b>9,7 %</b>	Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage Ratio) inkl andel av periodens resultat	<b>7,2 %</b>	7,0 %	6,2 %

## Note 6 - Misligholdte og tapsutsatte engasjement

(Beløp i mill kroner)

Morbank				Konsern		
31.12.15	31.12.16	31.12.17		31.12.17	31.12.16	31.12.15
387	267	<b>238</b>	Misligholdte engasjement	<b>265</b>	301	270
334	280	<b>713</b>	+ Øvrig tapsutsatte engasjement	<b>644</b>	211	245
<b>721</b>	<b>547</b>	<b>951</b>	<b>+ Sum misligholdte og tapsutsatte engasjement</b>	<b>909</b>	<b>512</b>	<b>515</b>
203	78	<b>59</b>	- Individuelle nedskrivninger misligholdte	<b>58</b>	93	69
125	61	<b>158</b>	- Individuelle nedskrivninger øvrige tapsutsatte	<b>158</b>	61	100
<b>328</b>	<b>139</b>	<b>217</b>	<b>+ Sum individuelle nedskrivninger</b>	<b>216</b>	<b>154</b>	<b>169</b>
<b>393</b>	<b>408</b>	<b>734</b>	<b>= Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement</b>	<b>693</b>	<b>358</b>	<b>346</b>
45 %	25 %	23 %	Tapsavsetningsgrad	24 %	30 %	33 %

## Note 7 - Bokførte tap

(Beløp i mill kroner)

Morbank				Konsern		
31.12.15	31.12.16	31.12.17		31.12.17	31.12.16	31.12.15
55	- 188	<b>81</b>	+ Periodens endring i individuelle nedskrivninger	<b>66</b>	- 15	- 3
51	122	- <b>90</b>	+ Periodens endring i gruppenedskr. og langtidsovervåkning	- <b>77</b>	125	54
88	221	<b>27</b>	+ Konstaterte tap som det tidligere er avsatt individuelle nedskrivninger for	<b>52</b>	82	92
54	9	<b>7</b>	+ Konstaterte tap som det tidligere ikke er avsatt individuelle nedskrivninger for	<b>9</b>	11	64
32	9	<b>9</b>	- Inngang på tidligere nedskrevet utlån og garantier	<b>10</b>	11	7
<b>216</b>	<b>155</b>	<b>16</b>	<b>= Periodens tapkostnader</b>	<b>40</b>	<b>192</b>	<b>200</b>
0	<b>3</b>	<b>30</b>	+ Øvrige tap	<b>144</b>	21	0
<b>216</b>	<b>158</b>	<b>46</b>	<b>= Sum tap</b>	<b>184</b>	<b>213</b>	<b>200</b>



## Note 8 - Tap fordelt på sektor og næring

(Beløp i mill kroner)

<b>Morbank</b>			<b>Konsern</b>	
31.12.16	31.12.17		31.12.17	31.12.16
- 1	3	Eiendom	3	- 1
- 7	5	Finansielle foretak, forsikring og verdipapirforetak	5	- 7
27	- 26	Fiske og havbruk	- 26	27
85	- 10	Industri	- 10	85
6	2	Jordbruk og skogbruk	2	7
- 5	3	Kraft- og vannforsyning, bygg og anlegg	8	- 5
13	- 5	Tjenesteytende virksomhet	1	13
27	21	Transport	21	60
- 1	1	Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	1	- 1
144	- 6	<b>Sum næring</b>	<b>5</b>	<b>178</b>
20	31	Sum p-marked (innland og utland)	45	25
164	25	<b>Tap på utlån til kunder</b>	<b>50</b>	<b>203</b>
- 5	- 9	Inngått på tidligere avskrevne tap	- 10	- 11
3	30	Øvrige tap	144	21
158	46	<b>Netto tap</b>	<b>184</b>	<b>213</b>

## Note 9 - Utlån fordelt på sektor og næring

(Beløp i mill kroner)

<b>Morbank</b>			<b>Konsern</b>	
31.12.16	31.12.17		31.12.17	31.12.16
8 075	<b>10 306</b>	Eiendom	<b>10 234</b>	8 405
1 367	<b>1 605</b>	Finansielle foretak, forsikring og verdipapirforetak	<b>1 607</b>	1 600
3 721	<b>3 870</b>	Fiske og havbruk	<b>4 205</b>	4 001
1 784	<b>1 713</b>	Industri	<b>1 960</b>	1 956
1 032	<b>1 089</b>	Jordbruk og skogbruk	<b>1 185</b>	1 112
1 524	<b>1 330</b>	Kraft- og vannforsyning, bygg og anlegg	<b>1 951</b>	1 930
1 158	<b>1 489</b>	Tjenesteytende virksomhet	<b>2 080</b>	1 571
3 773	<b>3 313</b>	Transport	<b>4 132</b>	4 435
1 280	<b>1 429</b>	Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	<b>1 809</b>	1 495
<b>23 714</b>	<b>26 144</b>	<b>Sum næring</b>	<b>29 163</b>	<b>26 505</b>
42 329	<b>43 368</b>	Sum p-marked (innland og utland)	<b>45 676</b>	44 123
123	<b>154</b>	Sum offentlig	<b>164</b>	135
<b>66 166</b>	<b>69 666</b>	<b>Sum brutto utlån til kunder</b>	<b>75 003</b>	<b>70 763</b>
- 139	<b>- 217</b>	Individuelle tapsnedskrivninger	<b>- 216</b>	-154
- 357	<b>- 271</b>	Gruppevise tapsnedskrivninger	<b>- 300</b>	-373
<b>65 670</b>	<b>69 178</b>	<b>Netto utlån til kunder</b>	<b>74 487</b>	<b>70 236</b>

## Note 10 - SpareBank 1 Boligkreditt

SpareBank 1 Nord-Norge har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt etablert en likviditetsfasilitet for SpareBank 1 Boligkreditt. Dette innebærer at bankene kommitterer seg til å kjøpe boligkredittobligasjoner begrenset til en samlet verdi av netto tolv måneders forfall i SpareBank 1 Boligkreditt. Hver eier hefter prinsipalt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken.

Banken har inngått avtale om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i fast eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. For mer informasjon om regnskapsmessige behandling av avtalene se note 2 og note 13 i årsregnskapet.

## Note 11 - Implementering av IFRS 9 Finansielle instrumenter

IASB (International Accounting Standards Board) har vedtatt at ny IFRS 9 Finansielle instrumenter (International Financial reporting Standards) skal erstatte eksisterende IAS 39 Finansielle instrumenter – innregning og måling (International Accounting Standards). IFRS 9 medfører endringer i forhold til dagens standard når det gjelder klassifisering og måling av finansielle instrumenter, nedskrivning av finansielle eiendeler og sikringsbokføring. Standarden trer i kraft fra 01.01.18.

I dagens regelverk med «incurred loss-modell», skal finansielle eiendeler nedskrives på tidspunktet når det har oppstått en objektiv tapshendelse. Etter den nye IFRS (International Financial Reporting Standards) 9 skal det avsettes for forventet tap basert på relevant informasjon som er tilgjengelig på rapporteringstidspunktet, herunder historisk, gjeldende og fremtidig informasjon. Dette medfører at tapet vises i regnskapet før det har forekommet en tapshendelse, samt at fremtidige forventninger inkluderes i beregningene.

Det har vært gjort internasjonale undersøkelser om forventede effekter av overgang til ny modell. Disse viser at forventet tapsavsetninger under IFRS 9 kan bli større enn forventet tap fra IRB metoden etter Basel-reglene, og nivået på bokførte tapsavsetninger i dag.

Konsernet startet med forberedelse til implementering og konsekvensutredning av dette i 2016. I samarbeid med de andre bankene i SpareBank 1 alliansen er det arbeidet med modellverk samt avklaringer rundt verdsettelse, klassifisering, samt kartlegging av de økonomiske konsekvensene. Konsernet har ikke forventet vesentlige effekter på balanse eller egenkapital som følge av den nye standarden.

Arbeidet er nå avsluttet og et estimat på implementeringseffekter per 01.01.18 basert på tall per 31.12.17, viser en negativ effekt på mellom 30 til 50 mill kroner på egenkapitalen. Dette ville gitt en positiv effekt på egenkapitalavkastningen på inntil 0,05 %-poeng, samt en reduksjon på inntil 0,10 %-poeng i ren kjernekapital.

## Note 12 - Finansielle derivater

### Morbank og konsern

(Beløp i mill kroner)

#### Renteinstrument:

Avtaler om bytte av rentebetingelser for et avtalt beløp over en avtalt periode.

#### Valutainstrument:

Avtaler om å kjøpe eller selge et gitt valutabeløp på en gitt dato frem i tid og til en forhåndsavtalt kurs.

#### Valutabytteavtaler:

Avtaler om å bytte valutabeløp til en forhåndsavtalt kurs og periode.

#### Rente- og valutabytteavtaler:

Avtaler om å bytte valuta- og rentebetingelser over en forhåndsavtalt periode og til et avtalt beløp.

#### Opsjoner:

Avtale hvor selger gir kjøper en rett, men ikke en plikt til enten å selge eller kjøpe et finansielt instrument eller valuta før eller på et bestemt tidspunkt og til en forhåndsavtalt pris.

SpareBank 1 Nord-Norge inngår sikringsforretninger med anerkjente norske og utenlandske banker for å redusere egen risiko.

Derivatforretninger er knyttet til ordinær bankvirksomhet og gjennomføres for å redusere risiko knyttet til bankens innlån i finansmarkedene, og for å avdekke og redusere risiko relatert til kunderettede aktiviteter. Kun sikringer knyttet til bankens innlånsvirksomhet defineres som "virkelig verdi sikring" i henhold til IFRS standard IAS 39. Øvrig sikring defineres som ordinær regnskapsmessig sikring.

Virkelig verdi sikringer	31.12.17	31.12.16	31.12.15
Netto resultatført tap knyttet til sikringsinstrumentene ved virkelig verdisikring	30	195	226
Total gevinst på sikringsobjekter knyttet til den sikrede risikoen	- 44	-191	- 224
<b>Sum virkelig verdi sikringer</b>	<b>- 14</b>	<b>4</b>	<b>2</b>

Bankens hovedstyre har fastsatt rammer for maksimal risiko på bankens renteposisjoner. Det er etablert rutiner som sørger for at de fastsatte posisjoner holdes.

(Beløp i mill kroner)

### Til virkelig verdi over resultatet

	31.12.17 Virkelig verdi			31.12.16 Virkelig verdi			31.12.15 Virkelig verdi		
	Kontrakt	Eiendeler	Gjeld	Kontrakt	Eiendeler	Gjeld	Kontrakt	Eiendeler	Gjeld
<b>Valutainstrumenter</b>									
Valutaterminer (forwards)	1 630	28	11	2 143	14	9	1 610	47	42
Valutabytteavtaler (swap)	16 497	357	128	13 467	193	47	2 256	272	208
Valutaopsjoner									
<b>Sum ikke-standardiserte kontrakter</b>	<b>18 127</b>	<b>385</b>	<b>139</b>	<b>15 610</b>	<b>207</b>	<b>56</b>	<b>3 866</b>	<b>319</b>	<b>250</b>
Standardiserte valutakontrakter (futures)									
<b>Sum valutainstrumenter</b>	<b>18 127</b>	<b>385</b>	<b>139</b>	<b>15 610</b>	<b>207</b>	<b>56</b>	<b>3 866</b>	<b>319</b>	<b>250</b>
<b>Renteinstrumenter</b>									
Rentebytteavtaler (swap) (dekker også cross currency)	24 757	675	746	26 701	685	913	16 409	858	1 193
Korte rentebytteavtaler (FRA)									
Andre rentekontrakter	353	8	9	480	15	16	30	82	82
<b>Sum ikke-standardiserte kontrakter</b>	<b>25 110</b>	<b>683</b>	<b>755</b>	<b>27 181</b>	<b>700</b>	<b>929</b>	<b>16 439</b>	<b>940</b>	<b>1 275</b>
Standardiserte rentekontrakter (futures)									
<b>Sum renteinstrumenter</b>	<b>25 110</b>	<b>683</b>	<b>755</b>	<b>27 181</b>	<b>700</b>	<b>929</b>	<b>16 439</b>	<b>940</b>	<b>1 275</b>
<b>Sikring av innlån</b>									
<b>Valutainstrumenter</b>									
Valutaterminer (forwards)									
Valutabytteavtaler (swap)									
<b>Sum ikke-standardiserte kontrakter</b>									
Standardiserte valutakontrakter (futures)									
<b>Sum valutainstrumenter</b>									
<b>Renteinstrumenter</b>									
Rentebytteavtaler (swap) (dekker også cross currency)	14 816	443	8	11 963	483		28 701	687	
Korte rentebytteavtaler (FRA)									
Andre rentekontrakter									
<b>Sum ikke-standardiserte kontrakter</b>	<b>14 816</b>	<b>443</b>	<b>8</b>	<b>11 963</b>	<b>483</b>		<b>28 701</b>	<b>687</b>	
Standardiserte rentekontrakter (futures)									
<b>Sum renteinstrumenter</b>	<b>14 816</b>	<b>443</b>	<b>8</b>	<b>11 963</b>	<b>483</b>		<b>28 701</b>	<b>687</b>	
<b>Sum renteinstrumenter</b>	<b>39 926</b>	<b>1 126</b>	<b>763</b>	<b>39 144</b>	<b>1 183</b>	<b>929</b>	<b>45 140</b>	<b>1 627</b>	<b>1 275</b>
<b>Sum valutainstrumenter</b>	<b>18 127</b>	<b>385</b>	<b>139</b>	<b>15 610</b>	<b>207</b>	<b>56</b>	<b>3 866</b>	<b>319</b>	<b>250</b>
<b>Sum</b>	<b>58 053</b>	<b>1 511</b>	<b>902</b>	<b>54 754</b>	<b>1 390</b>	<b>985</b>	<b>49 006</b>	<b>1 946</b>	<b>1 525</b>

## Note 13 - Nettoføring av finansielle instrumenter og motregningsordninger knyttet til disse.

Finansielle derivater presenteres brutto i balansen. Som følge av inngåtte ISDA-avtaler med motparter vedrørende derivatforretninger oppnås motregningsrett dersom motparten misligholder kontantstrømmen.

Per 31.12.17 var netto eksponering som følger :

Kategori/motpar	Brutto beløp	Motregnet beløp	Netto beløp	Beløp som bare kan nettoføres ved konkurs eller mislighold	Netto kreditt eksponering
(Beløp i mill kroner)	A	B	C=A+B	D	E=C-D
Finansielle deriv	23.954	23.520	434	0	<b>434</b>
Finansielle deriv	15.463	15.157	306	0	<b>306</b>

## Note 14 - Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke er i stand til å overholde sine betalingsforpliktelser, og/eller risikoen for ikke å kunne finansiere ønsket vekst i eiendeler. SpareBank 1 Nord-Norge utarbeider årlig en likviditetsstrategi som blant annet tar for seg bankens likviditetsrisiko.

Konsernets likviditetsrisiko avdekkes, for utenom ved opptak av fremmedkapital, gjennom bankens likviditetsreserve/buffer.

Banken har et daglig og aktivt forhold til styringen av likviditetsrisikoen i konsernet. SpareBank 1 Nord-Norge skal til enhver tid overholde regulatoriske minimumsnivå til forsvarlig likviditetsstyring.

Gjennomsnittlig restløpetid på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer var 3,40 år per 31.12.17.

Det kortsiktige likviditetsrisikomålet, Liquidity Coverage Ratio (LCR) viste ved utgangen av kvartalet 126 % i norske kroner.

## Note 15 Pensjoner

Konsernet SpareBank 1 Nord-Norge har to typer pensjonsavtaler for sine ansatte - ytelsesbasert og innskuddsbasert ordning.

Ordningene er nærmere beskrevet i årsregnskapets note 25.

Periodens netto rentekostnad beregnes ved å anvende diskonteringsrenten for forpliktelsen i begynnelsen av perioden på netto forpliktelse.

Netto rentekostnad består derfor av rente på forpliktelsen og avkastning på midlene, begge beregnet med diskonteringsrenten. Endringer i netto pensjonsforpliktelse som følge av premiebetaling og utbetaling av pensjon hensyntas. Forskjellen mellom faktisk avkastning på pensjonsmidlene og den resultatførte regnskapsføres fortløpende mot OCI.

<i>Forutsetninger</i>	<b>31.12.17</b>	31.12.16
Diskonteringsrente	<b>2,40 %</b>	2,60 %
Forventet avkastning på midlene	<b>2,40 %</b>	2,60 %
Fremtidig lønnsutvikling	<b>1,00 %</b>	1,50 %
G-regulering	<b>2,25 %</b>	2,25 %
Pensjonsregulering	<b>0,00 %</b>	0,00 %
Arbeidsgiveravgift forpliktelse	<b>14,10 %</b>	14,10 %
Arbeidsgiveravgift kostnad	<b>14,10 %</b>	14,10 %
Finansskatt	<b>5,00 %</b>	5,00 %
Frivillig avgang over 50 år	<b>0,00 %</b>	0,00 %
Frivillig avgang inntil 50 år	<b>0,00 %</b>	0,00 %
Forventet AFP-uttak fra 62 år	<b>50,00 %</b>	50,00 %
Dødelighet, giftemålsannsynlighet etc.	<b>K2013BE</b>	K2013BE
	<b>IR2003</b>	IR2003

### Konsern

Beløp i mill kroner

<b>Netto pensjonsforpliktelse i balansen</b>	<b>31.12.17</b>	31.12.16
Nåverdi av fremtidige pensjonsforpliktelser	<b>738</b>	747
Estimert verdi av pensjonsmidler	<b>994</b>	910
<b>Netto pensjonsforpliktelse i fondsbaserte ordninger</b>	<b>-256</b>	<b>-163</b>
Ikke-innregnede estimatavvik (eventuelle aktuarielle gevinster og tap)	<b>0</b>	0
Arbeidsgiveravgift	<b>0</b>	0
<b>Netto pensjonsforpliktelse/-midler i balansen</b>	<b>- 256</b>	<b>- 163</b>

### Periodens pensjonskostnad

Ytelsesbasert pensjon opptjent i perioden	<b>7</b>	10
Rentekostnad påløpt pensjonsforpliktelse	<b>18</b>	21
Forventet avkastning på pensjonsmidler	<b>-22</b>	-25
Estimatavvik innregnet i perioden		
Effekter av endret pensjonsplan		
<b>Netto ytelsesbasert pensjonskostnad uten arbeidsgiveravgift</b>	<b>3</b>	<b>6</b>
Periodisert arbeidsgiveravgift	<b>1</b>	4
<b>Netto resultatført ytelsesbasert pensjonskostnad</b>	<b>4</b>	<b>10</b>
Curtailement/settlement	<b>-5</b>	-1
Øvrig pensjonskostnad	<b>33</b>	40
<b>Total pensjonskostnad inkludert arbeidsgiveravgift</b>	<b>32</b>	<b>49</b>

### Bevegelse i netto balanseført pensjonsforpliktelse

Netto pensjonsforpliktelse i balansen per 01.01	<b>-163</b>	-141
Korrigerende mot egenkapital IB	<b>-16</b>	12
Korrigerende mot egenkapital UB	<b>-57</b>	-10
Netto resultatført ytelsesbasert pensjonskostnad	<b>1</b>	10
Curtailement/settlement	<b>0</b>	1
Utbetalt over drift	<b>-2</b>	-5
Innbetalt pensjonspremie ytelsesbaserte ordninger	<b>-19</b>	-30
<b>Netto pensjonsforpliktelse/-midler i balansen</b>	<b>-256</b>	<b>-163</b>
Øvrige pensjonsforpliktelser (førtdispensjonsavtale)	<b>33</b>	32
<b>Netto total pensjonsforpliktelse/-midler</b>	<b>-223</b>	<b>-131</b>

## Note 16 Klassifisering av finansielle instrumenter verdsatt til virkelig verdi

Finansielle instrumenter til virkelig verdi klassifiseres i ulike nivåer.

Nivå 1 gjelder finansielle instrumenter som verdsettes ved bruk av noterte priser i aktive markeder for identiske eiendeler og forpliktelser. På dette nivået inngår bl.a. børsnoterte aksjer, andeler, sertifikater og obligasjoner som omsettes i aktive markeder.

Nivå 2 består av instrumenter som verdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller forpliktelsene, og som også inkluderer noterte priser i ikke aktive markeder. På dette nivået inngår bl.a. instrumenter med prisnoteringer på Reuters eller Bloomberg.

Nivå 3 består av instrumenter som verdsettes på annen måte enn basert på observerbare markedsdata. Her inngår også instrumenter hvor kredittmarginen utgjør en vesentlig del av justeringen til markedsverdi.

### Konsern

(Beløp i mill kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
<b>Eiendeler 31.12.17</b>				
Utlån til og fordringer på kunder til virkelig verdi (fastrentelån)			6 395	<b>6 395</b>
Aksjer	123		95	<b>218</b>
Obligasjoner	7 774	3 767		<b>11 541</b>
Finansielle derivater		1 511		<b>1 511</b>
<b>Sum eiendeler</b>	<b>7 897</b>	<b>5 278</b>	<b>6 490</b>	<b>19 665</b>

<b>Forpliktelser 31.12.17</b>				
Finansielle derivater		902		<b>902</b>
<b>Sum forpliktelser</b>		<b>902</b>		<b>902</b>

### Eiendeler 31.12.16

Utlån til og fordringer på kunder til virkelig verdi (fastrentelån)			7 489	7 489
Aksjer	105		156	261
Obligasjoner	7 048	3 070		10 118
Finansielle derivater		1 390		1 390
<b>Sum eiendeler</b>	<b>7 153</b>	<b>4 460</b>	<b>7 645</b>	<b>19 258</b>

### Forpliktelser 31.12.16

Finansielle derivater		985		985
<b>Sum forpliktelser</b>	<b>0</b>	<b>985</b>	<b>0</b>	<b>985</b>

Endringer i instrumenter til virkelig verdi, nivå 3:	Finansielle eiendeler				Finansielle forpliktelser
	Fastrentelån	Aksjer	Obligasjoner	Finansielle derivater	Finansielle derivater
(Beløp i mill kroner)					
Balanseført verdi per 31.12.16	7 489	156			0
Netto gevinster på finansielle instrumenter	- 3				
Tilgang/kjøp	758	35			
Avhending	-1 849	- 96			
Overført fra nivå 1 eller nivå 2					
<b>Balanseført verdi per 31.12.17</b>	<b>6 395</b>	<b>95</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Bankens portefølje av utlån med fast rente vurderes regnskapsmessig til virkelig verdi. Virkelig verdi fastsettes ved at lånenes kontantstrømmer neddiskonteres med en diskonteringsfaktor basert på swaprente med tillegg av et marginkrav. Diskonteringsfaktoren er basert på en vurdering av markedsforholdene og hva en ekstern investor ville lagt til grunn ved en investering i en tilsvarende portefølje. Det gjøres i tillegg en vurdering av en eventuell forskjell mellom diskonteringsrenten og observerbare markedsrenter for tilsvarende utlån. Dersom denne forskjellen er vesentlig vil banken gjøre en vurdering av hvorfor differansen oppstår og eventuelt foreta nødvendig endring i diskonteringsrenten.

## Note 17- Datterselskaper

(Beløp i hele 1 000)

	Eierandel %	Resultat av ordinær drift før skatt			Egenkapital		
		31.12.17	31.12.16	31.12.15	31.12.17	31.12.16	31.12.15
SpareBank 1 Finans Nord-Norge AS	100	7 002	86 012	124 287	857 035	729 113	642 813
SpareBank 1 Nord-Norge Portefølje AS	100	-1 470	-49 629	-75 415	13 117	14 359	38 409
EiendomsMegler 1 Nord-Norge AS	100	18 118	27 260	27 183	43 356	47 769	39 135
SpareBank 1 Nord-Norge Forvaltning ASA	0	1 656	2 640	2 386	0	9 314	9 074
SpareBank 1 Regnskapshuset Nord-Norge AS	100	16 321	13 125	5 773	35 731	23 217	13 021
Nord-Norge Eiendom IV AS	100	- 876	-1 314	-1 293	3 765	4 562	-13 969
Alsgården AS	100	- 635	-2 058	- 587	7 698	8 151	9 377
Fredrik Langesg 20 AS	100	- 665	539	1 830	27 554	8 118	7 217
<b>Total</b>		<b>39 451</b>	<b>76 575</b>	<b>81 115</b>	<b>988 256</b>	<b>844 603</b>	<b>745 077</b>

## Note 18 - Andre eiendeler

(Beløp i mill kroner)

Morbank			Konsern		
31.12.15	31.12.16	31.12.17	31.12.17	31.12.16	31.12.15
20	20	10	29	153	20
0	12	5	65	103	53
239	260	288	292	267	227
263	133	196	254	197	319
<b>522</b>	<b>425</b>	<b>499</b>	<b>640</b>	<b>720</b>	<b>619</b>

## Note 19 - Annen gjeld

(Beløp i mill kroner)

Morbank			Konsern		
31.12.15	31.12.16	31.12.17	31.12.17	31.12.16	31.12.15
287	267	20	237	468	453
0	0	3	29	25	14
463	579	796	827	635	489
<b>750</b>	<b>846</b>	<b>819</b>	<b>1 093</b>	<b>1 128</b>	<b>956</b>



## Note 20 - Innskudd fordelt på sektor og næring

(Beløp i mill kroner)

<b>Morbank</b>			<b>Konsern</b>	
31.12.16	<b>31.12.17</b>		<b>31.12.17</b>	31.12.16
2 608	<b>2 753</b>	Eiendom	<b>2 753</b>	2 608
699	<b>1 123</b>	Finansielle foretak, forsikring og verdipapirforetak	<b>1 123</b>	699
1 228	<b>1 595</b>	Fiske og havbruk	<b>1 595</b>	1 228
700	<b>1 002</b>	Industri	<b>1 002</b>	700
440	<b>489</b>	Jordbruk og skogbruk	<b>489</b>	440
1 636	<b>1 721</b>	Kraft- og vannforsyning, bygg og anlegg	<b>1 721</b>	1 636
3 780	<b>4 468</b>	Tjenesteytende virksomhet	<b>4 434</b>	3 726
1 635	<b>1 716</b>	Transport	<b>1 716</b>	1 635
1 870	<b>1 724</b>	Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	<b>1 724</b>	1 870
<b>14 628</b>	<b>16 622</b>	<b>Sum næring</b>	<b>16 588</b>	<b>14 574</b>
30 561	<b>32 304</b>	Sum p-marked (innland og utland)	<b>32 304</b>	30 561
8 735	<b>8 957</b>	Sum offentlig	<b>8 957</b>	8 735
<b>53 924</b>	<b>57 883</b>	<b>Sum brutto utlån til kunder</b>	<b>57 849</b>	<b>53 870</b>

## Note 21 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

**Morbank og konsern**

(Beløp i mill kroner)

**Verdipapirgjeld**

	31.12.15	31.12.16	31.12.17
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak			
Obligasjonsgjeld	21 470	21 165	23 553
<b>Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer</b>	<b>21 470</b>	<b>21 165</b>	<b>23 553</b>

Endringer i verdipapirgjeld	Balanse	Emittert	Forfalt/ innløst	Valutakurs- endring	Øvrige endringer	Balanse
	31.12.16	31.12.17	31.12.17	31.12.17	31.12.17	31.12.17
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak						
Obligasjonsgjeld	21 165	8 018	-6 007	381	- 4	23 553
<b>Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer</b>	<b>21 165</b>	<b>8 018</b>	<b>-6 007</b>	<b>381</b>	<b>- 4</b>	<b>23 553</b>

**Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjon**

	31.12.15	31.12.16	31.12.17
<b>Fondsobligasjoner:</b>			
2099 3 mnd Nibor + 4,75 (Call opsjon 19.12.2017)	500	500	
<b>Sum fondsobligasjon</b>	<b>500</b>	<b>500</b>	

**Ansvarlige lån**

Ansvarlige lån	850	850	850
<b>Sum ansvarlige lån</b>	<b>850</b>	<b>850</b>	<b>850</b>

<b>Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjon</b>	<b>1 350</b>	<b>1 350</b>	<b>850</b>
---	--------------	--------------	------------

Endringer i ansvarlig lånekapital og fondsobligasjon	Balanse	Emittert	Forfalt/ innløst	Valutakurs- endring	Øvrige endringer	Balanse
	31.12.16	31.12.17	31.12.17	31.12.17	31.12.17	31.12.17
Tidsbegrensede ansvarlig lån	850	500	- 500			850
Fondsobligasjoner	500		- 500			
<b>Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjon</b>	<b>1 350</b>	<b>500</b>	<b>-1 000</b>			<b>850</b>

**Fondsobligasjoner:**

SpareBank 1 Norge-Norge har utestående to evigvarende fondsobligasjonslån på henholdsvis 350 mill kroner og 180 mill kroner.

Det ene lånet utstedt 04.04.2017 på 350 mill løper med en rente på 3 mnd. NIBOR + 330 bp.

Det andre lånet utstedt 10.10.2017 på kr 180 mill kroner løper med en rente på 3 mnd. NIBOR + 315 bp.

Begge lånene er klassifisert som egenkapital og presentert på linjen fondsobligasjon under egenkapitalen.

Dette innebærer at rentene ikke presenteres på linjen for rentekostnader, men føres direkte mot egenkapitalen.

Avtalevilkårene for begge fondsobligasjonene innebærer at lånene inngår i bankens kjernekapital for kapitaldekningsformål.

## Note 22 - Egenkapitalbevis

De 20 største egenkapitalbeviserne per

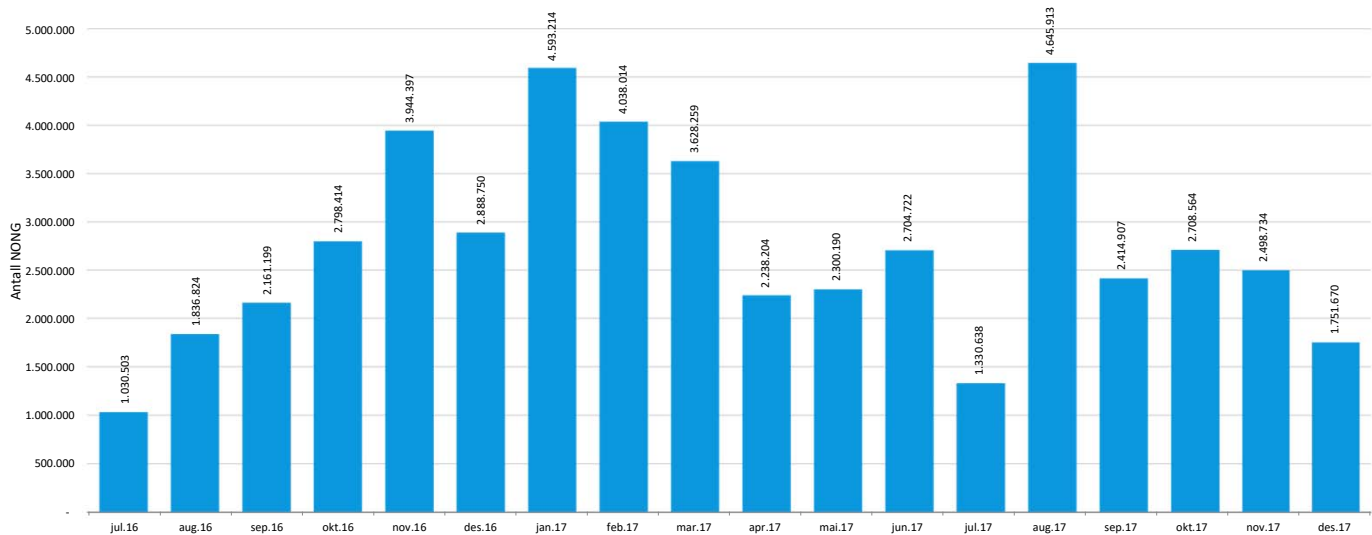
31.12.17

Eiere	Antall egenkapitalbevis	Andel av eierandelskapital
PARETO AKSJE NORGE	3.069.150	3,06%
MP PENSJON PK	2.697.811	2,69%
THE NORTHERN TRUST COMP, LONDON NON-TREATY ACCOUNT	2.655.981	2,65%
STATE STREET BANK AND TRUST COMP A/C CLIENT OMNIBUS F	2.592.616	2,58%
FLPS - PRINC ALL SEC STOCK SUB	2.389.900	2,38%
MORGAN STANLEY AND CO INTL PLC BNY MELLON SA/NV	2.074.940	2,07%
GEVERAN TRADING CO LTD	1.793.280	1,79%
VERDIPAPIRFONDET DNB NORGE (IV) V/DNB ASSET MANAGEMENT	1.772.126	1,77%
METEVA AS	1.614.670	1,61%
SKANDINAVISKA ENSKILDA BANKEN AB SEB AB, UCITS V	1.518.259	1,51%
SPAREBANKSTIFTELSEN SPAREBANK 1 NORD-NORGE	1.411.606	1,41%
FORSVARETS PERSONELLSERVICE	1.391.630	1,39%
POPE ASSET MANAGEMENT, LLC BNY MELLON SA/NV	1.373.754	1,37%
VPF EIKA EGENKAPITALBEVIS C/O EIKA KAPITALFORVALTNING AS	1.241.971	1,24%
PARETO AS	970.659	0,97%
STATE STREET BANK AND TRUST COMP A/C WEST NON-TREATY ACC	946.988	0,94%
LANDKREDITT UTBYTTE	850.000	0,85%
STATE STREET BANK AND TRUST COMP A/C CLIENT OMNIBUS D	790.379	0,79%
STATE STREET BANK AND TRUST COMP S/A SSB CLIENT OMNI E	777.631	0,77%
JP MORGAN SECURITIES PLC BNY MELLON SA/NV	774.000	0,77%
<b>SUM</b>	<b>32 707 351</b>	<b>32,58%</b>

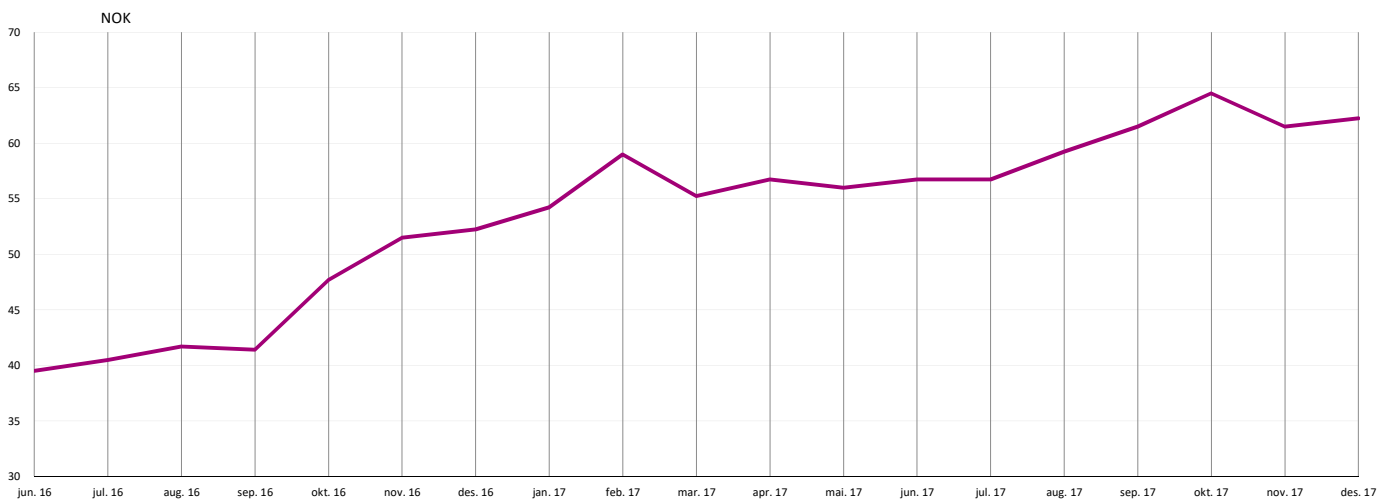
### Utbyttepolicy

Bankens utbyttepolitikk sier at banken tar sikte på å gi en konkurransedyktig direkteavkastning for bankens eiere. Den tidligere begrensningen om en utdelingsgrad på maksimalt 50 % av konsernets årsoverskudd er fjernet. Fremtidig utdelingsgrad vil hensynta konsernets kapitaldekning og fremtidig vekst. Målsatt utbyttegrad for 2017 er minimum 50 %.

## Omsetningsstatistikk



## Kursutvikling NONG



## Note 23 - Hendelser etter balansedagen

Det er ikke fremkommet informasjon om vesentlige forhold som var inntruffet eller forelå allerede på balansedagen og fram til styrets endelige behandling av regnskapet.

## Erklæring fra Styret og konsernsjef

Styret og konsernsjef har i dag behandlet og fastsatt årsberetningen og det konsoliderte årsregnskapet for SpareBank 1 Nord-Norge for perioden 1. januar til 31. desember 2017.

Vi erklærer etter beste overbevisning at regnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2017 er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet. Videre at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på årsregnskapet, de mest sentrale risiko- og sikkerhetsfaktorer virksomheten står overfor i neste regnskapsperiode samt nærstående vesentlige transaksjoner.

Tromsø, 08.02.17

### Styret i SpareBank 1 Nord-Norge

Karl Eirik Schjøtt-Pedersen  
(leder)

Hans Tore Bjerkaas  
(nestleder)

Ingvild Myhre

Kjersti Terese Stormo

Greger Mannsverk

Bengt Olsen

Sonja Djønne

Vivi Ann Pedersen  
(ansattevalgt)

Kjetil Berntsen  
(ansattevalgt)

Jan-Frode Janson  
(konsernsjef)